

ภาคผนวก ก

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและพลเมืองฝรั่งเศส

ลงวันที่ 26 สิงหาคม 1789¹

ผู้แทนทั้งหลายของประชาชนฝรั่งเศสที่ประกอบกันขึ้นเป็นสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเห็นว่า การไม่รับรู้ การหลงลืมหรือการดูหมิ่นต่อสิทธิมนุษยชนเป็นสาเหตุของความทุกข์ร้อนของปวงชนและการฉ้อราษฎร์บังหลวงของรัฐบาล จักได้แสดงออกด้วยความแน่วแน่โดยการประกาศถึงสิทธิตามธรรมชาติที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และศักดิ์สิทธิ์ของมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อให้การประกาศนี้ควรอยู่เป็นอาณัติกับสมาชิกทั้งมวลที่เป็นส่วนร่วมของสังคม จึงได้เตือนโดยไม่หยุดหย่อนถึงสิทธิและหน้าที่ทั้งหลายของเขา เพื่อให้การดำเนินการของอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารนั้นจะสามารถถูกนำมาเปรียบเทียบกับจุดประสงค์ของทุกสถาบันการเมืองได้ตลอดเวลา อันจะได้รับการเคารพยิ่งขึ้น และเพื่อให้การร้องทุกข์ของพลเมืองที่ตั้งอยู่บนหลักการธรรมดาและไม่อาจโต้แย้งได้นั้นได้รับการชำระไว้จากรัฐธรรมนูญและความผาสุกร่วมกัน

ดังนั้น สภาผู้แทนราษฎรจึงได้รับรองและขอประกาศ ณ เบื้องหน้าและในอุปถัมภ์ของพระเจ้าเป็นเจ้าถึงสิทธิต่างๆ ต่อไปนี้ของมนุษย์และพลเมือง

มาตรา 1 มนุษย์ทั้งหลายเกิดมาและดำรงอยู่อย่างอิสระและเสมอภาคกันในสิทธิการแบ่งแยกทางสังคมจะสามารถทำได้เพื่อประโยชน์ร่วมกันเท่านั้น

มาตรา 2 จุดประสงค์ของสังคมการเมืองคือการสงวนรักษาไว้ซึ่งสิทธิตามธรรมชาติและไม่มีอาจโอนให้แก่กันได้ของมนุษย์ สิทธิเหล่านี้ได้แก่เสรีภาพ กรรมสิทธิ์ ความมั่นคงปลอดภัย และการต่อต้านต่อการกดขี่ข่มเหง

มาตรา 3 หลักการของอำนาจอธิปไตยเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งในชาติ ไม่มีคณะหรือบุคคลใดที่จะสามารถใช้อำนาจที่ไม่มีที่มาโดยชัดแจ้งได้

มาตรา 4 เสรีภาพคือความสามารถที่จะกระทำการใดๆ ก็ได้ที่ไม่เป็นการรบกวนบุคคลอื่น ดังนั้นการใช้สิทธิตามธรรมชาติของแต่ละบุคคลนั้นจึงมีขอบเขตเช่นเดียวกันกับสมาชิกอื่นในสังคมที่มีส่วนร่วมในสิทธิเช่นว่านั้นด้วย ขอบเขตดังกล่าวจะสามารถกำหนดได้โดยกฎหมายเท่านั้น

¹แปลจาก “Declaration des droits de l’homme et du citoyen du 26 Aout 1789”

มาตรา ๕ กฎหมายมีสิทธิที่จะห้ามการกระทำที่เป็นพิฆภัยต่อสังคมเท่านั้น การใดๆ
ที่ไม่ได้ถูกห้ามโดยกฎหมาย การนั้นๆ ย่อมไม่เป็นการต้องห้ามและไม่มีบุคคลใดที่จะถูกบังคับให้
กระทำในสิ่งที่กฎหมายไม่ได้ห้ามไว้

ภาคผนวก ข

กฎบัตรสหประชาชาติ¹

เราบรรดาประชาชนแห่งสหประชาชาติได้ตั้งเจตจำนง

ที่จะช่วยชนรุ่นหลังให้พ้นจากภัยพิบัติแห่งสงคราม ซึ่งได้นำความวิปโยคอย่างสุดจะ
พรรณนามาสู่มนุษยชาติในชั่วชีวิตของเราจนถึงสองครั้งแล้ว และ

ที่จะยืนยันความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชน อันเป็นหลักมูลในเกียรติศักดิ์และคุณค่าของ
มนุษยบุคคล ในสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี และของประชาชาติใหญ่น้อย และ

ที่จะสถาปนาภาวะการณ์ อันจะธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมและความเคารพต่อข้อผูกพัน
ทั้งปวงอันเกิดมาจากสนธิสัญญาและที่มาอื่น ๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศ และ

ที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคม และมาตรฐานอันดียิ่งขึ้นแห่งชีวิตในอิสรภาพที่
กว้างขวางยิ่งขึ้น

และเพื่อจุดหมายปลายทางเหล่านี้

ที่จะปฏิบัติการณ์อ่อนสั้นอ่อนยาว และดำรงชีวิตอยู่ด้วยกันในสันติภาพเยี่ยงเพื่อนบ้าน
ที่ดี และ

ที่จะรวมกำลังของเราเพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ และ

ที่จะให้ความแน่นอนใจว่า จะไม่มีการใช้กำลังอาวุธ นอกจากเพื่อประโยชน์ร่วมกัน
โดยการยอมรับหลักการและวิธีการที่จะดั่งขึ้น และ

ที่จะใช้จักรกลระหว่างประเทศสำหรับส่งเสริมความรุดหน้าในทางสังคมและเศรษฐกิจ
ของประชาชนทั้งปวง

¹ผู้เขียนได้กล่าวอ้างถึง “กฎบัตรสหประชาชาติ” ซึ่งส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิมนุษยชน จึงขอแนะนำเฉพาะตัวบท
ที่เกี่ยวข้องมาบรรจุไว้ในภาคผนวก ก. เพื่อให้ นักศึกษาได้ศึกษาทำความเข้าใจ

จึงได้ลงมติที่จะผสมผสานความพยายามทั้งปวงของเราในอันที่จะให้สำเร็จผลตามความมุ่งหมายเหล่านี้

โดยนัยนี้รัฐบาลของเราโดยลำดับจึงได้ตกลงกันตามกฎบัตรสหประชาชาติฉบับปัจจุบันนี้ โดยทางผู้แทนที่มาร่วมชุมนุมในนครซานฟรานซิสโก ผู้ซึ่งได้แสดงหนังสือมอบอำนาจเต็มของตน อันได้ตรวจแล้วว่าเป็นไปตามแบบที่ดีและเหมาะสม และ ณ ที่นี้จึงสถาปนาองค์การระหว่างประเทศขึ้น โดยเรียกชื่อว่า สหประชาชาติ

หมวดที่ 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 1

ความมุ่งหมายของสหประชาชาติมีดังนี้

1. เพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศและมุ่งต่อจุดหมายปลายทางอันนี้ จะได้ดำเนินมาตรการร่วมกัน อันมีผลจริงจังเพื่อการป้องกัน และการขจัดปัดเป่าการคุกคามต่อสันติภาพ และเพื่อปราบปรามการรุกรานหรือการล่วงละเมิดอื่นๆ ต่อสันติภาพ ตลอดจนนำมาโดยสันติวิธีและสอดคล้องกับหลักการแห่งความยุติธรรมและกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งการปรับปรุงหรือระงับกรณีพิพาท หรือสถานการณ์ระหว่างประเทศอันจะนำไปสู่การล่วงละเมิดสันติภาพได้
2. เพื่อพัฒนาสัมพันธไมตรีระหว่างประชาชาติทั้งปวง โดยยึดการเคารพต่อหลักการแห่งสิทธิที่เท่าเทียมกัน และการกำหนดเจตจำนงของตนเองแห่งประชาชนทั้งปวงเป็นมูลฐานและจะได้ดำเนินมาตรการอันเหมาะสมอย่างอื่น ๆ เพื่อเป็นกำลังแก่สันติภาพสากล
3. เพื่อทำการร่วมมือระหว่างประเทศ ในอันที่จะแก้ปัญหาระหว่างประเทศในทางเศรษฐกิจ การสังคม วัฒนธรรม และมนุษยธรรม และส่งเสริมและสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพอันเป็นมูลฐานสำหรับทุก ๆ คน โดยปราศจากความแตกต่างในทางเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา และ

4. เพื่อเป็นศูนย์กลางสำหรับประสานการดำเนินการของประชาชาติทั้งปวง ในอันที่จะบรรลุจุดหมายปลายทางร่วมกันเหล่านี้ให้กลมกลืนกัน

มาตรา 2

เพื่ออนุวัติตามความมุ่งหมายดังกล่าวในมาตรา 1 องค์การและสมาชิกขององค์การจะดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการดังต่อไปนี้

1. องค์การข่มขืนหลักการแห่งความเสมอภาคในอธิปไตยของสมาชิกทั้งปวงเป็นมูลฐาน
2. เพื่อทำความแน่ใจให้แก่สมาชิกในสิทธิและผลประโยชน์อันพึงได้รับจากสมาชิกภาพ สมาชิกทั้งปวงจะต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันตามกฎบัตรฉบับปัจจุบันนี้โดยสุจริตใจ
3. สมาชิกทั้งปวงจะต้องระงับกรณีพิพาทระหว่างประเทศของตนโดยสันติวิธี ในลักษณะการเช่นที่จะไม่เป็นอันตรายแก่สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศและความยุติธรรม
4. ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สมาชิกทั้งปวงจักต้องละเว้นการคุกคามหรือการใช้กำลังต่อบุรณภาพแห่งอาณาเขต หรือเอกราชทางการเมืองของรัฐใด ๆ หรือการกระทำในลักษณะการอื่นใดที่ไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของสหประชาชาติ
5. สมาชิกทั้งปวงจักให้ความช่วยเหลือทุกประการ แก่สหประชาชาติในการกระทำใด ๆ ที่ได้ดำเนินไปตามกฎบัตรฉบับปัจจุบัน และจักละเว้นจากการให้ความช่วยเหลือแก่รัฐใด ๆ ที่กำลังถูกสหประชาชาติดำเนินการป้องกันหรือบังคับอยู่
6. องค์การจักให้ความแน่นอนใจว่า รัฐที่มีใช่สมาชิกของสหประชาชาติจะพึงต้องปฏิบัติตามหลักการเหล่านี้เท่าที่จำเป็นแก่การธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ
7. ไม่มีข้อความใดในกฎบัตรฉบับปัจจุบัน จะให้อำนาจแก่สหประชาชาติเข้าแทรกแซงในเรื่องซึ่งโดยสาระสำคัญแล้วตกอยู่ในเขตอำนาจภายในของรัฐ หรือจักเรียกร้องสมาชิกให้เสนอเรื่อง เช่นว่าเพื่อจัดระงับตามกฎบัตรฉบับปัจจุบันนี้ แต่หลักการอันนี้จะไม่กระทบกระเทือนถึงการใช้มาตรการบังคับตามความในหมวดที่ 7

หมวดที่ 3

องค์กร

มาตรา 7

1. องค์กรสำคัญของสหประชาชาติที่ได้สถาปนาขึ้น มีสมัชชา คณะมนตรีความมั่นคง คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคม คณะมนตรีภาวะทรัสตี ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ และ สำนักเลขาธิการ

2. องค์กรย่อยเช่นที่จะเห็นจำเป็น อาจสถาปนาขึ้นได้ตามกฎบัตรฉบับปัจจุบัน

มาตรา 8

สหประชาชาติจักไม่วางข้อจำกัดในการรับนุรุษ และสตรีเข้าร่วมในองค์กรสำคัญและ องค์กรย่อยไม่ว่าในฐานะใด ๆ และต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขแห่งความเสมอภาค

หมวดที่ 4

สมัชชา

องค์ประกอบ

มาตรา 9

1. สมัชชาประกอบด้วยสมาชิกทั้งปวงของสหประชาชาติ
2. สมาชิกแต่ละประเทศ จะมีผู้แทนในสมัชชาได้ไม่มากกว่า 5 คน

หน้าที่และอำนาจ

มาตรา 10

สมาชิกอาจอภิปรายปัญหาใดๆ หรือเรื่องใดๆ ภายในกรอบแห่งกฎบัตรฉบับปัจจุบัน หรือที่เกี่ยวข้องไปถึงอำนาจและหน้าที่ขององค์กรใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎบัตรฉบับปัจจุบันนี้ได้ และอาจทำคำแนะนำไปยังสมาชิกแห่งสหประชาชาติ หรือคณะมนตรีความมั่นคงหรือทั้งสองแห่ง ในปัญหาหรือเรื่องราวใด ๆ เช่นที่ว่านั้นได้ เว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 12

มาตรา 11

1. สมาชิกอาจพิจารณาหลักการทั่วไปแห่งความร่วมมือในการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ รวมทั้งหลักการในเรื่องการลดอาวุธและข้อบังคับว่าด้วยกำลังอาวุธ และอาจทำคำแนะนำเกี่ยวกับหลักการเช่นว่าไปยังสมาชิกหรือคณะมนตรีความมั่นคงหรือทั้งสองแห่งก็ได้

2. สมาชิกอาจอภิปรายปัญหาใดๆ เกี่ยวกับการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ อันได้เสนอต่อสมาชิกโดยสมาชิกใด ๆ ของสหประชาชาติ หรือโดยคณะมนตรีความมั่นคง หรือโดยรัฐที่มีใช้สมาชิกของสหประชาชาติตามความในมาตรา 35 วรรค 2 และเว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 12 อาจทำคำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาใดๆ เช่นว่านั้นไปยังรัฐหนึ่ง หรือหลายรัฐที่เกี่ยวข้องหรือคณะมนตรีความมั่นคง หรือทั้งสองแห่งก็ได้ สมาชิกจักส่งปัญหาใดๆ เช่นว่าซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดำเนินการไปยังคณะมนตรีความมั่นคงจะเป็นก่อนหรือหลังการอภิปรายก็ได้

3. สมาชิกอาจแจ้งให้คณะมนตรีความมั่นคงทราบสถานการณ์ซึ่งน่าจะเป็นอันตรายต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศได้

4. อำนาจของสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในมาตรานี้จักไม่จำกัดขอบเขตทั่วไปของมาตรา 10

มาตรา 12

1. ในขณะที่คณะมนตรีความมั่นคงกำลังปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกรณีพิพาทหรือสถานการณ์ใด ๆ อันได้รับมอบหมายตามกฎหมายฉบับปัจจุบันอยู่นั้น สมัชชาจะไม่ทำคำแนะนำใด ๆ เกี่ยวกับกรณีพิพาทหรือสถานการณ์นั้น นอกจากคณะมนตรีความมั่นคงจะร้องขอ

2. โดยความยินยอมของคณะมนตรีความมั่นคง เลขานุการจักต้องแจ้งให้สมาชิกทราบทุกสมัยประชุมถึงเรื่องราวใด ๆ เกี่ยวกับการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงกำลังดำเนินการอยู่ และโดยทำนองเดียวกัน จักต้องแจ้งสมาชิกหรือสมาชิกของสหประชาชาติในกรณีที่มีสมาชิกมิได้อยู่ในสมัยประชุมให้ทราบในทันทีที่คณะมนตรีความมั่นคงหยุดดำเนินการกับเรื่องเช่นนั้น

มาตรา 13

1. ให้สมาชิกเริ่มการศึกษาและทำคำแนะนำ เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะ

ก. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการเมือง และสนับสนุนพัฒนาการก้าวหน้าของกฎหมายระหว่างประเทศ และการจัดทำประมวลกฎหมายนี้

ข. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านเศรษฐกิจ การสังคม วัฒนธรรม การศึกษาและอนามัย และช่วยเหลือให้ประจักษ์ผลในสิทธิมนุษยชน และอิสรภาพอันเป็นหลักมูลสำหรับทุกคน โดยปราศจากความแตกต่างในทางเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา

2. ความรับผิดชอบ หน้าที่ และอำนาจต่อไปของสมัชชาเกี่ยวกับเรื่องที่ระบุไว้ในวรรค

1 ข้อ ข. ข้างต้น ได้มีกำหนดไว้ในหมวดที่ 9 และ 10

มาตรา 14

ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 12 สมาชิกอาจแนะนำมาตรการเพื่อการปรับปรุง โดยสันติแห่งสถานการณ์ใดๆ ซึ่งเห็นว่าน่าจะเสื่อมเสียแก่สวัสดิการทุกๆ ไป หรือสัมพันธ์ไมตรี ระหว่างนานาชาติ รวมทั้งสถานการณ์ซึ่งเป็นผลมาจากการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎบัตรฉบับ ปัจจุบันอันได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการของสหประชาชาติไว้ ทั้งนี้โดยมิพึงต้องคำนึง ถึงแหล่งกำเนิด

มาตรา 22

สมาชิกอาจสถาปนาองค์กรย่อยเช่นที่เห็นจำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของตนก็ได้

หมวดที่ 5 คณะมนตรีความมั่นคง

องค์ประกอบ

มาตรา 23

1. คณะมนตรีความมั่นคง ประกอบด้วยสมาชิกแห่งสหประชาชาติ 15 ประเทศ สาธารณรัฐจีน ฝรั่งเศส สหภาพแห่งสาธารณรัฐโซเวียตโซเชียนลิสต์สหราชอาณาจักรแห่งบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ และสหรัฐอเมริกาเป็นสมาชิกประจำของคณะมนตรีความมั่นคง สมาชิกเลือกตั้งสมาชิกอื่นของสหประชาชาติอีก 10 ประเทศเป็นสมาชิกไม่ประจำของคณะมนตรีความมั่นคง ทั้งนี้จักต้องคำนึงเป็นพิเศษในประการแรกถึงส่วนอุดหนุนของสมาชิกแห่งสหประชาชาติ ในการที่จะชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศและวัตถุประสงค์อื่นขององค์การ กับทั้งการแจกกระจายตามเขตภูมิศาสตร์อันเป็นธรรมอีกด้วย

2. สมาชิกไม่ประจำของคณะมนตรีความมั่นคง จักได้รับเลือกตั้งมีกำหนดระยะเวลา 2 ปี ในการเลือกตั้งครั้งแรกของสมาชิกไม่ประจำจักมีประเทศที่ถูกเลือกอยู่ในตำแหน่งมีกำหนด 1 ปี รวม 3 ประเทศ สมาชิกที่พ้นตำแหน่งไปแล้วไม่มีสิทธิเข้ารับเลือกตั้งซ้ำโดยทันที
3. สมาชิกแต่ละประเทศของคณะมนตรีความมั่นคง จักมีผู้แทนได้คนเดียว

หน้าที่และอำนาจ

มาตรา 24

1. เพื่อให้เป็นที่แน่นอนใจ ในการดำเนินการของสหประชาชาติอย่างทันที่และเป็นผลจริงจัง สมาชิกของสหประชาชาติจึงมอบความรับผิดชอบโดยปรimumิสำหรับการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศ ให้แก่คณะมนตรีความมั่นคงและตกลงว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามความรับผิดชอบนี้ คณะมนตรีความมั่นคงย่อมกระทำในนามของสมาชิก
2. ในการปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้ คณะมนตรีความมั่นคงจักทำให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย และหลักการของสหประชาชาติ อำนาจเฉพาะที่มอบให้คณะมนตรีความมั่นคง สำหรับปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้ ได้กำหนดไว้แล้วในหมวดที่ 6, 7, 8 และ 12
3. คณะมนตรีความมั่นคง จักเสนอรายงานประจำปีและรายงานพิเศษในเมื่อจำเป็นต่อ สมัชชาเพื่อให้พิจารณา

มาตรา 25

สมาชิกของสหประชาชาติตกลงที่จะยอมรับและปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความมั่นคงตามกฎหมายฉบับปัจจุบัน

มาตรา 29

คณะมนตรีความมั่นคง อาจสถาปนาองค์กรย่อยเช่นที่เห็นจำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของตน

หมวดที่ 7

การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัย

มาตรา 42

หากคณะมนตรีความมั่นคงพิจารณาเห็นว่า มาตรการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 41 น่าจะไม่เพียงพอหรือได้พิสูจน์แล้วว่าไม่เพียงพอ คณะมนตรีก็อาจดำเนินการใช้กำลังทางอากาศ ทางทะเล หรือทางพื้นดิน เช่นที่เห็นจำเป็นเพื่อขังไว้หรือสถาปนาถ้อยคืนมาซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ การดำเนินการเช่นนี้อาจรวมถึงการแสดงแสนยานุภาพ การปิดล้อม และการปฏิบัติการอย่างอื่น โดยกำลังทางอากาศ ทางทะเล หรือทางพื้นดินของบรรดาสมาชิกสหประชาชาติ

มาตรา 43

1. เพื่อให้มีส่วนร่วมในการขังไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งปวงของสหประชาชาติ รับที่จะจัดสรรกำลังอาวุธ ความช่วยเหลือ และความสะดวก รวมทั้ง สิทธิในการผ่านดินแดนตามที่จำเป็น เพื่อขังไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ให้แก่คณะมนตรีความมั่นคงเมื่อคณะมนตรีเรียกร้องและเป็นไปตามความตกลงพิเศษฉบับเดียว หรือหลายฉบับ

2. ความตกลงฉบับเดียวหรือหลายฉบับเช่นว่านั้น จักกำหนดจำนวนและประเภทของ กำลังชั้นแห่งความเตรียมพร้อมและตำบลที่ตั้งโดยทั่วไปของกำลัง และลักษณะของความสะดวก และความช่วยเหลือที่จัดหาไว้ให้

3. ให้ดำเนินการเจรจาความตกลงฉบับเดียวหรือหลายฉบับนั้น โดยความริเริ่มของ คณะมนตรีความมั่นคงโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความตกลงเหล่านี้จักได้ลงนามกันระหว่าง คณะมนตรีความมั่นคงและสมาชิก หรือระหว่างคณะมนตรีความมั่นคงและกลุ่มสมาชิก และจัก ต้องได้รับสัตยาบันโดยรัฐที่ลงนามตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของรัฐเหล่านั้น

มาตรา 44

เมื่อคณะมนตรีความมั่นคงได้วินิจฉัยที่จะใช้กำลังแล้ว ก่อนที่จะเรียกร้องให้สมาชิกซึ่งมิ ได้มีผู้แทนอยู่ในคณะมนตรีความมั่นคงจัดส่งกำลังทหาร เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อผูกพันที่ได้ รับไว้ตามมาตรา 43 คณะมนตรีจะต้องเชิญสมาชิกรับเข้าร่วมในการวินิจฉัยของคณะมนตรี ความมั่นคง เกี่ยวกับการใช้หน่วยแห่งกำลังทหารของสมาชิกรับเข้าร่วมในกรณีนั้น หากสมาชิกรับเข้าร่วมนั้นประสงค์เช่นนั้น

มาตรา 45

เพื่อที่จะทำให้สหประชาชาติสามารถดำเนินมาตรการทางทหารได้โดยด่วน สมาชิกจักต้องจัดสรรหน่วยกำลังทางอากาศแห่งชาติไว้ให้พร้อมโดยทันที สำหรับการดำเนินการบังคับระหว่างประเทศโดยรวมกัน กำลังและชั้นแห่งการเตรียมพร้อมของหน่วยกำลังเหล่านี้ และแผนการสำหรับการดำเนินการโดยรวมกัน จักได้กำหนดโดยคณะมนตรีความมั่นคงด้วยความช่วยเหลือของคณะกรรมการเสนาริการทหาร ทั้งนี้ภายในขอบจำกัดที่วางไว้ในความตกลงพิเศษฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่อ้างถึงในมาตรา 43

มาตรา 46

แผนการสำหรับการใช้กำลังทหาร จักได้จัดทำโดยคณะมนตรีความมั่นคง ด้วยความช่วยเหลือของคณะกรรมการเสนาริการทหาร

มาตรา 47

1. ให้จัดสถาปนาคณะกรรมการเสนาริการทหารขึ้น เพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือคณะมนตรีความมั่นคง ในปัญหาทั้งปวงที่เกี่ยวกับความต้องการทางทหารของคณะมนตรีความมั่นคงสำหรับการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศในการใช้และการบังคับบัญชากำลังทหารที่มอบให้คณะมนตรีในกำหนดกฎเกณฑ์ว่าด้วยอาวุธยุทธภัณฑ์ และในการลดอาวุธอันจะพึงเป็นไปได้

2. คณะกรรมการเสนาริการทหารจักประกอบด้วยเสนาริการกลาโหมของสมาชิกประจำของคณะมนตรีความมั่นคง หรือผู้แทนของบุคคลเหล่านี้ คณะกรรมการจักต้องเชิญสมาชิกสหประชาชาติที่มีผู้แทนประจำอยู่ในคณะกรรมการเข้าร่วมงานกับคณะกรรมการด้วยเมื่อใดที่การปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของคณะกรรมการให้ประสิทธิผล เรียกร้องให้สมาชิกนั้นเข้าร่วมในงานของคณะกรรมการ

3. คณะกรรมการเสนาริการทหารจักต้องรับผิดชอบภายใต้คณะมนตรีความมั่นคง สำหรับการอำนวยความสะดวกทางยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการใช้กำลังทหาร ซึ่งได้มอบไว้ให้กับคณะมนตรีความมั่นคง ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับบัญชากำลังทหารเช่นว่านั้น จักได้พิจารณาดำเนินการในภายหลัง

4. คณะกรรมการเสรีภาพการทหารอาจสถาปนาคณะอนุกรรมการส่วนภูมิภาคขึ้นได้ ทั้งนี้ โดยได้รับอำนาจจากคณะมนตรีความมั่นคง และหลังจากได้ปรึกษาหารือกับทบวงการส่วนภูมิภาคที่เหมาะสมแล้ว

มาตรา 48

1. การดำเนินการที่พึงประสงค์เพื่อปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความมั่นคงในการชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ จักได้กระทำโดยสมาชิกสหประชาชาติทั้งปวงหรือแต่บางประเทศ ตามแต่คณะมนตรีความมั่นคงจะพึงกำหนด

2. คำวินิจฉัยเช่นนั้นจักต้องปฏิบัติโดยสมาชิกสหประชาชาติโดยตรง และโดยผ่านการดำเนินการของสมาชิกเหล่านั้นในทบวงการระหว่างประเทศที่เหมาะสม ซึ่งคนเป็นสมาชิกอยู่

มาตรา 49

สมาชิกสหประชาชาติจักร่วมกันอำนวยความสะดวกซึ่งกันและกันในการปฏิบัติตามมาตรการที่คณะมนตรีความมั่นคงได้วินิจฉัยไว้แล้ว

มาตรา 50

หากคณะมนตรีความมั่นคงได้ดำเนินการป้องกัน หรือบังคับต่อรัฐใดรัฐอื่น ไม่ว่าจะ เป็นสมาชิกแห่งสหประชาชาติหรือไม่ซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาพิเศษทางเศรษฐกิจเนื่องมาแต่การปฏิบัติตามมาตรการเหล่านั้น ย่อมมีสิทธิที่จะหารือกับคณะมนตรีความมั่นคงเกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น

มาตรา 51

ไม่มีข้อความใดในกฎบัตรฉบับปัจจุบันอันจักรอนสิทธิประจำตัวในการป้องกันตนเองโดยลำพังตน หรือโดยร่วมกัน หากการโจมตีโดยกำลังอาวุธบังเกิดแก่สมาชิกของสหประชาชาติ จนกว่าคณะมนตรีความมั่นคงจะได้ดำเนินการที่จำเป็นเพื่อชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ มาตรการที่สมาชิกได้ดำเนินไปในการใช้สิทธิป้องกันตนเองนี้ จักต้องรายงาน

ให้คณะมนตรีความมั่นคงทราบโดยทันที และจักไม่กระทบกระเทือนอำนาจและความรับผิดชอบของคณะมนตรีความมั่นคงภายใต้กฎบัตรฉบับปัจจุบันแต่ทางหนึ่งทางใด ในอันที่จักดำเนินการ เช่นที่เห็นจำเป็นเพื่อธำรงไว้หรือสถาปนากลับคืนมาซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศ ในขณะหนึ่งขณะใด

หมวดที่ ๑ ความร่วมมือระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ และการสังคม

มาตรา ๕๕

ด้วยทัศนะที่จะสถาปนาภาวะการณ์แห่งเสถียรภาพและสวัสดิภาพ ซึ่งจำเป็นสำหรับความสัมพันธไมตรีโดยสันติ และโดยฉันทมิตรระหว่างนานาชาติ ด้วยยึดความเคารพต่อหลักการแห่งสิทธิอันเท่าเทียมกัน และการกำหนดเจตจำนงของตนเองของประชาชนเป็นมูลฐานสหประชาชาติ จักส่งเสริม

ก. มาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้น การมีงานทำโดยทั่วถึงและภาวะการณ์แห่งความก้าวหน้า และพัฒนาการทางเศรษฐกิจและการสังคม

ข. การแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศในทางเศรษฐกิจ การสังคม อนามัยและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และการร่วมมือระหว่างประเทศทางวัฒนธรรมและการศึกษา และ

ค. การเคารพโดยสากล และการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพอันเป็นหลักมูลสำหรับทุกคน โดยปราศจากความแตกต่างในทางเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา

มาตรา ๕๖

สมาชิกทั้งปวงให้คำมั่นว่า จะดำเนินการร่วมกัน และแยกกัน ในการร่วมมือกับองค์การ เพื่อให้บรรลุผลแห่งความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๕

หมวดที่ 10

คณะกรรมการเศรษฐกิจและการสังคม

องค์ประกอบ

มาตรา 61

1. คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมจักประกอบด้วยสมาชิกของสหประชาชาติ 55 ประเทศ ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยสมัชชา
2. ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในวรรค 3 แต่ละปีสมาชิกแห่งคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคม 18 ประเทศจักได้รับเลือกตั้งเป็นกำหนดเวลา 3 ปี สมาชิกที่พ้นตำแหน่งไปแล้วมีสิทธิเข้ารับเลือกตั้งอีกทันที
3. ในการเลือกตั้งครั้งแรกหลังจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกในคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมจาก 27 ประเทศ เป็น 54 ประเทศ รวมทั้งสมาชิกที่ได้รับเลือกเพื่อแทนที่สมาชิก 9 ประเทศ ซึ่งเวลาดำรงตำแหน่งจะสิ้นสุดลงในปลายปีนั้น จักได้เลือกสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 27 ประเทศ สมาชิกที่ได้รับเลือกเพิ่มขึ้น 27 ประเทศนี้ เวลาดำรงตำแหน่งของ 9 ประเทศที่ได้รับเลือกจะสิ้นสุดลงในปลายปีแรก และอีก 9 ประเทศจะสิ้นสุดลงในปลายปีที่ 2 ตามข้อตกลงที่สมัชชาได้ทำไว้
4. สมาชิกแต่ละประเทศของคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมจักมีผู้แทนได้ 1 คน

หน้าที่และอำนาจ

มาตรา 62

1. คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมอาจทำหรือริเริ่มการศึกษาและรายงานเกี่ยวกับเรื่องระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ การสังคม วัฒนธรรม การศึกษา อนามัย และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และอาจทำคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องเช่นว่านั้นเสนอต่อสมัชชา ต่อสมาชิกของสหประชาชาติและต่อทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้อง

2. คณะมนตรีอาจทำคำแนะนำเพื่อความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการเคารพ และการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน และอิสรภาพอันเป็นหลักมูลสำหรับทุกคน

3. คณะมนตรีอาจจัดเตรียมร่างอนุสัญญา เพื่อเสนอต่อสมาชิกเกี่ยวกับเรื่องทั้งหลายที่อยู่ในขอบอำนาจของคณะมนตรี

4. คณะมนตรีอาจเรียกประชุมระหว่างประเทศในเรื่องทั้งหลายที่อยู่ในขอบอำนาจของคณะมนตรีตามข้อบังคับที่สหประชาชาติกำหนดไว้

วิธีดำเนินการประชุม

มาตรา 68

คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมจักจัดตั้งคณะกรรมการต่างๆ ขึ้นในด้านเศรษฐกิจ และการสังคม และสำหรับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและคณะกรรมการอื่นเช่นที่อาจพึงประสงค์ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของตน

หมวดที่ 14

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

มาตรา 92

ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ จักเป็นองค์กรทางตุลาการอันสำคัญของสหประชาชาติ ศาลจักดำเนินหน้าที่ตามธรรมนูญผนวกท้ายซึ่งยึดถือธรรมนูญของศาลประจำยุติธรรมระหว่างประเทศเป็นมูลฐาน และซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งส่วนเดียวกับกฎบัตรฉบับปัจจุบัน

มาตรา 93

1. สมาชิกทั้งปวงของสหประชาชาติโดยพฤตินัยย่อมเป็นภาคีแห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ
2. รัฐซึ่งมิใช่สมาชิกของสหประชาชาติ อาจเป็นภาคีแห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ โดยเงื่อนไขซึ่งสมัชชาจะจำได้กำหนดเป็นราย ๆ ไป ตามคำแนะนำของคณะมนตรีความมั่นคง

มาตรา 94

1. สมาชิกแต่ละประเทศของสหประชาชาติรับที่จะอนุวัติตามคำวินิจฉัยของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดีใด ๆ ที่ตนตกเป็นฝ่าย
2. ถ้าผู้เป็นฝ่ายในคดีฝ่ายใดไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันซึ่งตกอยู่แก่ตนตามคำพิพากษาของศาล ผู้เป็นฝ่ายอีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องเรียนไปยังคณะมนตรีความมั่นคงซึ่งถ้าเห็นจำเป็นก็อาจทำคำแนะนำหรือวินิจฉัยมาตรการที่จะดำเนินเพื่อยังผลให้เกิดแก่คำพิพากษานั้น

มาตรา 95

ไม่มีข้อความใดในกฎบัตรฉบับปัจจุบันจักหวห้ามสมาชิกแห่งสหประชาชาติมิให้มอบหมายการแก้ไขข้อขัดแย้งของตนต่อศาลอื่นโดยอาศัยอำนาจแห่งความตกลงที่ได้มีอยู่แล้วหรือที่อาจจะลงนามกันในอนาคต

มาตรา 96

1. สมัชชาหรือคณะมนตรีความมั่นคง อาจร้องขอต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายใด ๆ
2. องค์กรอื่นของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งอาจได้รับอำนาจจากสมัชชาในเวลาใด ๆ ก็อาจร้องขอความเห็นแนะนำของศาลเกี่ยวกับปัญหากฎหมายอันเกิดขึ้นภายในกรอบแห่งกิจกรรมของตน

ภาคผนวก ก

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

คำปรารภ

โดยที่การยอมรับนับถือเกียรติศักดิ์ประจำตัว และสิทธิเท่าเทียมกัน และโอนมิได้ของบรรดาสมาชิกทั้งหลายแห่งครอบครัวมนุษย์เป็นหลักมูลเหตุแห่งอิสรภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก

โดยที่การไม่นำพาและการเหยียดหยามต่อสิทธิมนุษยชน ยังผลให้มีการกระทำอันป่าเถื่อน ซึ่งเป็นการละเมิดมโนธรรมของมนุษยชาติอย่างร้ายแรง และได้มีการประกาศว่า ปณิธานสูงสุดของสามัญชนได้แก่ความต้องการให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ในโลกด้วยอิสรภาพในการพูด และความเชื่อถือและอิสรภาพพ้นจากความหวาดกลัวและความต้องการ

โดยที่เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่สิทธิมนุษยชนควรได้รับความคุ้มครองโดยหลักบังคับของกฎหมาย ถ้าไม่ประสงค์จะให้คนตกอยู่ในบังคับให้หันเข้าหาการขบถขัดขืนต่อพระราชและการกดขี่เป็นวิถีทางสุดท้าย

โดยที่เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมวิวัฒนาการแห่งสัมพันธไมตรีระหว่างนานาชาติ

โดยที่ประชากรแห่งสหประชาชาติได้ยืนยันไว้ในกฎบัตรถึงความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนอันเป็นหลักมูลในเกียรติศักดิ์และคุณค่าของมนุษย์และในสิทธิเท่าเทียมกันของบรรดาชายและหญิง และได้ตกลงใจที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมและมาตรฐานแห่งชีวิตที่ดีขึ้นด้วยในอิสรภาพอันกว้างขวางยิ่งขึ้น

โดยที่รัฐสมาชิกต่างปฏิญาณจะให้บรรลุถึงซึ่งการส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามทั่วสากลต่อสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพหลักมูล โดยร่วมมือกับสหประชาชาติ

โดยที่ความเข้าใจร่วมกันในสิทธิ และอิสรภาพเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้ปฏิญญานี้สำเร็จผลเต็มบริบูรณ์

ฉะนั้น บัดนี้ สมัชชาจึงประกาศว่า-

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ เป็นมาตรฐานร่วมกันแห่งความสำเร็จสำหรับ บรรดาประชากรและประชาชาติทั้งหลาย เพื่อจุดหมายปลายทางที่ว่า เอกชนทุกคนและองค์การ ของสังคมทุกองค์การ โดยการรำลึกถึงปฏิญญานี้เป็นเบื้องต้น จะบากบั่นพยายามด้วยการสอน และศึกษา ในอันที่จะส่งเสริมการเคารพสิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ และด้วยมาตรการอันก้าวหน้า ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ในอันที่จะให้มีการยอมรับนับถือ และการปฏิบัติตามโดยสากล และอย่างเป็นทางการจริงจั่ง ทั้งในบรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกด้วยตนเอง และในบรรดาประชาชน ของดินแดนที่อยู่ใต้อำนาจของรัฐนั้น ๆ

ข้อ 1 มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในเกียรติศักดิ์และสิทธิ ต่างมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยเจตนารมณ์แห่งภราดรภาพ

ข้อ 2 (1) ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพบรรดาที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศ จากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใด ๆ ดังเช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น เผ่าพันธุ์แห่งชาติ หรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

(2) อนึ่ง จะไม่มีความแตกต่างใดๆ ตามมูลฐานแห่งสถานะทางการเมืองทางการเมืองศาล หรือทางการเมืองระหว่างประเทศของประเทศหรือดินแดนที่บุคคลสังกัด ไม่ว่าดินแดนนี้จะเป็นเอกราช อยู่ในความพิทักษ์มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยใดๆ ทั้งสิ้น

ข้อ 3 คนทุกคนมีสิทธิในการดำรงชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งตัวตน

ข้อ 4 บุคคลใดๆ จะถูกยึดเป็นทาส หรือต้องภาระจำยอมไม่ได้ ความเป็นทาสและการค้าทาสเป็นห้ามขาดทุกรูป

ข้อ 5 บุคคลใดๆ จะถูกทรมานหรือได้รับผลปฏิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้ายผิดมนุษยธรรมหรือต่ำช้าไม่ได้

ข้อ 6 ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับนับถือว่าเป็นบุคคลตามกฎหมายทุกแห่งหน

ข้อ 7 ทุกคนเสมอกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันจากการเลือกปฏิบัติใดๆ อันเป็นการล่วงละเมิดปฏิญญา และจากการยุยงให้เกิดการเลือกปฏิบัติดังกล่าว

ข้อ 8 ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการบำบัดอันเป็นผลจริงจังกจากศาลที่มีอำนาจแห่งชาติต่อ การกระทำอันละเมิดสิทธิหลักมูล ซึ่งตนได้รับตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ 9 บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือเนรเทศไปต่างถิ่นโดยพลการไม่ได้

ข้อ 10 ทุกคนมีสิทธิโดยเสมอภาคเต็มที่ในอันที่จะได้รับการพิจารณาที่เป็นธรรมและ เปิดเผยจากศาลที่อิสระและเที่ยงธรรมในการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของตนและการกระทำผิด อาชญาใดๆ ที่ตนถูกกล่าวหา

ข้อ 11 (1) ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาชญา มีสิทธิที่จะได้รับการ สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีผิดตามกฎหมายในการพิจารณาเปิดเผย ซึ่งตนได้รับหลักประกันบรรดาที่จำเป็นสำหรับการต่อสู้คดี

(2) จะถือบุคคลใดๆ ว่ามีความผิดทางอาชญาเนื่องด้วยการกระทำหรือ ละเว้นใด ๆ อันมิได้จัดเป็นความผิดทางอาชญาตามกฎหมายแห่งชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่ได้กระทำการนั้นขึ้นไม่ได้ และจะลงโทษอันหนักกว่าที่ใช้อยู่ในขณะที่ได้กระทำความผิด ทางอาชญาขึ้นไม่ได้

ข้อ 12 บุคคลใดๆ จะถูกแทรกสอดโดยพลการในความเป็นอยู่ส่วนตัวในครอบครัว ในเคหสถานหรือในการสื่อสาร หรือจะถูกหลบหลู่ในเกียรติยศและชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะ ได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกสอด หรือการหลบหลู่ดังกล่าวนี้

ข้อ 13 (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนไหวและสถานที่อยู่ภายในเขต ของแต่ละรัฐ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะออกจากประเทศใดๆ ไป รวมทั้งประเทศของตนเองด้วย และที่จะกลับยังประเทศตน

ข้อ 14 (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะแสวงหา และที่จะได้อาศัยพำนักในประเทศอื่นเพื่อลี้ภัย จากการประหัตประหาร

(2) จะอ้างสิทธินี้ไม่ได้ ในกรณีที่มีการดำเนินคดีสืบเนื่องอย่างแท้จริงมาจาก ความผิดที่ไม่ใช่ทางการเมือง หรือจากการกระทำอันขัดต่อวัตถุประสงค์และหลักการของ สหประชาชาติ

ข้อ 15 (1) ทุกคนมีสิทธิในการถือสัญชาติหนึ่ง
(2) บุคคลใดๆ จะถูกตัดสัญชาติของตนโดยพลการ หรือถูกปฏิเสธสิทธิที่จะเปลี่ยนสัญชาติไม่ได้

ข้อ 16 (1) ชายและหญิงที่มีอายุเต็มบริบูรณ์แล้ว มีสิทธิที่จะทำการสมรส และจะก่อตั้งครอบครัว โดยปราศจากการจำกัดใดๆ อันเนื่องมาจากเชื้อชาติ สัญชาติ หรือศาสนา ต่างมีสิทธิเท่าเทียมกันในการสมรส ระหว่างการสมรสและในการขาดจากการสมรส

(2) การสมรสจะกระทำกันก็แต่ด้วยความยินยอมโดยอิสระและเต็มทีของผู้ที่เจตนาจะเป็นคู่สมรส

(3) ครอบครัวเป็นหน่วยธรรมชาติ และหลักมูลของสังคม และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

ข้อ 17 (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยลำพังตนเองเช่นเดียวกับโดยร่วมกับผู้อื่น

(2) บุคคลใดๆ จะถูกริบทรัพย์สินโดยพลการไม่ได้

ข้อ 18 ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิดโนธรรมและศาสนา สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการเปลี่ยนศาสนาหรือความเชื่อถือ และอิสรภาพในการที่จะประกาศศาสนา หรือความเชื่อถือของตน โดยการสอน การปฏิบัติ การสักการบูชาและการประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะโดยลำพังตนเองหรือในประชาคมร่วมกับผู้อื่น และเป็นการสาธารณะหรือส่วนบุคคล

ข้อ 19 ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออกสิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการที่จะถือเอาความเห็นโดยปราศจากการแทรกสอดและที่จะแสวงหา รับและแจกจ่ายข่าวสารและความเห็นไม่ว่าโดยวิธีใดๆ และโดยไม่คำนึงถึงเขตแดน

ข้อ 20 (1) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการร่วมประชุมและการตั้งสมาคมโดยสันติ

(2) บุคคลใดๆ จะถูกบังคับให้สังกัดสมาคมหนึ่งสมาคมใดไม่ได้

ข้อ 21 (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในรัฐบาลของประเทศตน จะเป็นโดยตรงหรือโดยผ่านทางผู้แทนซึ่งได้เลือกตั้งโดยอิสระ

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงบริการสาธารณะในประเทศของตนโดยเสมอภาค

(3) เจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาล

เจตจำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา และอย่างแท้จริงซึ่งอาศัยการออกเสียงโดยทั่วไปและเสมอภาค และการลงคะแนนลับ หรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระอย่างอื่นทำนองเดียวกัน

ข้อ 22 ทุกคนในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม มีสิทธิในความมั่นคงทางสังคม และมีสิทธิในการบรรลุถึงซึ่งสิทธิทางเศรษฐกิจ ทางสังคมและทางวัฒนธรรม อันจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเกียรติศักดิ์ของตน และการพัฒนาบุคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ทั้งนี้ โดยความเพียรพยายามแห่งชาติ และโดยความร่วมมือระหว่างประเทศ และตามระบอบการและทรัพยากรของแต่ละรัฐ

ข้อ 23 (1) ทุกคนมีสิทธิในการทำงาน ในการเลือกงานโดยอิสระในเงื่อนไขอันยุติธรรม และเป็นประโยชน์แห่งการงาน และในการคุ้มครองต่อการว่างงาน

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับเงินค่าจ้างเท่าเทียมกันสำหรับงานเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ

(3) ทุกคนที่ทำงานมีสิทธิที่จะได้รับเงินจ้างที่ยุติธรรมและเป็นประโยชน์ ที่จะให้ประกันแก่ตนเองและครอบครัวแห่งตน ซึ่งความเป็นอยู่อันคู่ควรแก่เกียรติศักดิ์ของมนุษย์ และถ้าจำเป็นก็จะต้องได้รับวิถีทางคุ้มครองทางสังคมอื่นๆ เพิ่มเติมด้วย

(4) ทุกคนมีสิทธิที่จะจัดตั้ง และที่จะเข้าร่วมสหพันธกรรมกรเพื่อความคุ้มครองแห่งผลประโยชน์ของตน

ข้อ 24 ทุกคนมีสิทธิในการพักผ่อนและเวลาว่าง รวมทั้งการจำกัดเวลาทำงานตามสมควร และวันหยุดงานเป็นครั้งคราวโดยได้รับเงินจ้าง

ข้อ 25 (1) ทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพอันเพียงพอสำหรับสุขภาพและความเป็นอยู่ดีของตนและครอบครัว รวมทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และการดูแลรักษาทางแพทย์และบริการสังคมที่จำเป็น และมีสิทธิในความมั่นคงยามว่างงาน เจ็บป่วยพิการ เป็นหม้าย วยชรา หรือขาดอาชีพอื่นในพฤติการณ์ที่นอกเหนืออำนาจของตน

(2) มารดาและเด็กมีสิทธิที่จะรับการดูแลรักษาและการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กทั้งปวงไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสมรส จะต้องได้รับการคุ้มครองทางสังคมเช่นเดียวกัน

ข้อ 26 (1) ทุกคนมีสิทธิในการศึกษา การศึกษาจะต้องให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษาและการศึกษาชั้นหลักสูตร การประถมศึกษาจะต้องเป็นการบังคับ การศึกษาทางเทคนิค

และวิชาอาชีพ จะต้องเป็นอันเปิดโดยทั่วไป และการศึกษาชั้นสูงขึ้นไปก็ต้องเป็นอันเปิดสำหรับทุกคนเข้าได้ถึงโดยเสมอภาคตามมูลฐานแห่งคุณวุฒิ

(2) การศึกษาจะได้จัดไปในทางพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์อย่างเต็มที่และยังความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และอิสรภาพหลักมูลให้มั่นคงแข็งแรง จะต้องส่งเสริมความเข้าใจขั้นศีลธรรม และมีศรัทธาระหว่างบรรดาประชาชาติ กลุ่มเชื้อชาติ หรือศาสนา และจะต้องส่งเสริมกิจกรรมของสหประชาชาติ เพื่อการร่ำรวยซึ่งสันติภาพ

(3) บิดามารดา มีสิทธิเบื้องต้นที่จะเลือกชนิดของการศึกษาอันจะให้แก่นบุตรของตน

ข้อ 27 (1) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมในชีวิตทางวัฒนธรรมของประชาคมโดยอิสระที่จะบันเทิงใจในศิลปะและที่จะมีส่วนในความรุดหน้า และคุณประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์

(2) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์ทางศีลธรรมและทางวัตถุ อันเป็นผลจากประดิษฐกรรมใด ๆ ทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรมและศิลปกรรม ซึ่งตนเป็นผู้สร้าง

ข้อ 28 ทุกคนมีสิทธิในระเบียบทางสังคมและระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นทางให้สำเร็จผลเต็มที่ตามสิทธิและอิสรภาพดังกล่าวในปฏิญญานี้

ข้อ 29 (1) ทุกคนมีหน้าที่ต่อประชาคม ด้วยการพัฒนาบุคลิกภาพของตนโดยอิสระเต็มที่ จะกระทำได้ก็แต่ในประชาคมเท่านั้น

(2) ในการใช้สิทธิและอิสรภาพแห่งตน ทุกคนตกอยู่ในบังคับของข้อจำกัดเพียงเท่าที่ได้กำหนดลงโดยกฎหมายเท่านั้น เพื่อประโยชน์ที่จะได้มาซึ่งการรับนับถือ และเคารพสิทธิและอิสรภาพของผู้อื่นตามสมควรและที่จะเผชิญกับความเรียกร้องต้องการอันเที่ยงธรรมของศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชนและสวัสดิการทั่วไปในสังคมประชาธิปไตย

(3) สิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ จะใช้ขัดต่อวัตถุประสงค์และหลักการของสหประชาชาติไม่ได้ไม่ว่าในกรณีใด ๆ

ข้อ 30 ไม่มีบทใดในปฏิญญานี้ที่จะอนุমানว่าให้สิทธิใด ๆ แก่รัฐ หมู่ชน หรือบุคคลอันที่จะดำเนินกิจกรรมใด ๆ หรือปฏิบัติการใด ๆ อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิและอิสรภาพดังกล่าวไว้ ณ ที่นี้

ภาคผนวก ง

กติการะหว่างประเทศ
ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966¹
(Covenant on Civil and Political Rights, 1966)

อารัมภบท

รัฐภาคีแห่งกติกานี้

พิจารณาว่า ความหลักการที่ได้ประกาศไว้ในกฎบัตรสหประชาชาตินั้น การยอมรับในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดและสิทธิที่เท่าเทียมกัน และไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งปวงของมวลมนุษยชาตินั้นเป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก

ยอมรับว่า สิทธิเหล่านี้มาจากศักดิ์ศรีแต่กำเนิดของมนุษย์

ยอมรับว่า ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อุดมการณ์ที่ว่าเสรีชนอุบิโภคเสรีภาพทางพลเมืองและเสรีภาพทางการเมือง และโดยปราศจากความกลัวและความต้อการนั้นสามารถสัมฤทธิ์ผลหากมีการสร้างสภาวะซึ่งทุกคนจะอุบิโภคสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง รวมทั้งสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

พิจารณาถึงพันธกรณีแห่งรัฐภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติที่จะส่งเสริมการเคารพและการยอมรับโดยสากลต่อสิทธิและเสรีภาพมนุษยชน

ตระหนักว่า บั้จเจกบุคคลซึ่งมีหน้าที่ต่อบั้จเจกบุคคลอื่นและต่อประชาคมของตน มีความรับผิดชอบที่จะเพียรพยายามในการส่งเสริมและการยอมรับสิทธิที่รับรองไว้ในกติกานี้

ตกลงกันในข้อต่อไปนี้

¹จัดแปลโดยกระทรวงการต่างประเทศ

ภาค 1

ข้อ 1

1. ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองโดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการอย่างเสรีในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตน

2. เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชนทั้งปวงอาจจัดการโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรีโดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชนจะไม่ถูกลิดรอนจากวิถีทางแห่งการยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด ๆ

3. รัฐภาคีแห่งกติกาฯ รวมทั้งผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารดินแดนที่ไม่ได้ปกครองตนเองและดินแดนในภาวะทรัสตี จะส่งเสริมสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองให้บรรลุผลเป็นจริง และต้องเคารพสิทธินั้นตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

ภาค 2

ข้อ 2

1. รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะเคารพและประกันแก่ปัจเจกบุคคลทั้งปวงภายในดินแดนของตนและภายใต้เขตอำนาจของตนในสิทธิทั้งหลายที่รับรองไว้ในกติกานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกใด ๆ อาทิ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

2. ในกรณีที่ยังไม่มีมาตรการทางนิติบัญญัติหรือมาตรการอื่นใด รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะดำเนินการตามขั้นตอนที่จำเป็น ตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของตนและบทบัญญัติแห่งกติกานี้ เพื่อให้มีมาตรการทางนิติบัญญัติหรือมาตรการอื่นใดที่อาจจำเป็น เพื่อให้สิทธิทั้งหลายที่รับรองไว้ในกติกานี้เป็นผล

3. รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะ

(เอ) ประกันว่า บุคคลใดที่สิทธิหรือเสรีภาพของตนซึ่งรับรองไว้ในกติกานี้ถูกละเมิด ต้องได้รับการเยียวยาอย่างเป็นผลจริงจัง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าการละเมิดนั้นจะกระทำโดยบุคคล ผู้ปฏิบัติการตามหน้าที่

(บี) ประกันว่า บุคคลใดที่เรียกร้องการเยียวยาดังกล่าวย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาจากฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติที่มีอำนาจ หรือจากหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจตามที่กำหนดไว้ โดยระบบกฎหมายของรัฐ และจะพัฒนาหนทางการเยียวยาด้วยกระบวนการ ยุติธรรมทางศาล

(ซี) ประกันว่า เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องบังคับการให้การเยียวยานั้นเป็นผล

ข้อ 3

รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี ในการที่จะอุปโภคสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองทั้งปวงดังที่ได้ระบุไว้ในกติกานี้

ข้อ 4

1. ในภาวะฉุกเฉินสาธารณะซึ่งคุกคามความอยู่รอดของชาติ และได้มีการประกาศภาวะนั้นอย่างเป็นทางการแล้ว รัฐภาคีแห่งกติกานี้อาจใช้มาตรการที่เป็นการเสี่ยงพันธกรณีของตน ภายใต้กติกานี้ได้เพียงเท่าที่จำเป็นตามความฉุกเฉินของสถานการณ์ ทั้งนี้ มาตรการเช่นนั้นจะต้องไม่ขัดแย้งต่อพันธกรณีอื่นๆ ของตน ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติเพียงเหตุแห่งเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา หรือเผ่าพันธุ์ทางสังคม

2. การเสี่ยงพันธกรณีตามข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 (วรรค 1 และ 2) ข้อ 11 ข้อ 15 ข้อ 16 และข้อ 18 ไม่อาจทำได้ภายใต้บทบัญญัติของข้อนี้

3. รัฐภาคีใดแห่งกติกานี้ที่ใช้สิทธิการเสี่ยงดังกล่าวต้องแจ้งรัฐภาคีอื่นแห่งกติกานี้โดยทันที เพื่อให้ทราบถึงบทบัญญัติซึ่งตนได้เสี่ยงและเหตุผลแห่งการเสี่ยงดังกล่าว โดยให้เลขาธิการสหประชาชาติเป็นสื่อกลางให้มีการแจ้งโดยผ่านสื่อเดิม ในวันที่รัฐนั้นยุติการเสี่ยงดังกล่าว

ข้อ 5

1. ไม่มีควมใดในกติกานี้ที่อาจนำไปตีความไปในทางที่จะให้รัฐใด กลุ่มหรือบุคคลใดได้สิทธิที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม หรือกระทำการใดอันมีจุดมุ่งหมายในการทำลายสิทธิและเสรีภาพประการใดที่รับรองไว้ในกติกานี้ หรือเป็นการจำกัดสิทธินั้นยิ่งไปกว่าที่ได้บัญญัติไว้ในกติกานี้

2. จะต้องไม่มีการจำกัดหรือเลียงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองหรือที่มีอยู่ในรัฐภาคีใดในกติกาฯ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย อนุสัญญา กฎระเบียบ หรือจารีตประเพณี โดยอ้างว่ากติกาฯ นี้ไม่รับรองสิทธิเช่นนั้น หรือรับรองสิทธินั้นในระดับที่ต่ำกว่า

ภาค 3

ข้อ 6

1. มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะมีชีวิตมาแต่กำเนิด สิทธินี้ต้องได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย บุคคลจะต้องไม่ถูกทำให้เสียชีวิตโดยอำเภอใจ

2. ในประเทศที่ยังมิได้ยกเลิกโทษประหารชีวิต การลงโทษประหารชีวิตอาจกระทำได้ เฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ที่สุดตามกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะกระทำความผิด และไม่ขัดต่อทบัญญัติแห่งกติกาฯ และต่ออนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์ การลงโทษเช่นนี้จะกระทำได้ก็แต่โดยคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลที่มีอำนาจ

3. ในกรณีที่การทำให้เสียชีวิตมีลักษณะเป็นอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์ ย่อมเป็นที่เข้าใจว่า ข้อนี้มิได้ให้อำนาจรัฐภาคีใดแห่งกติกาฯ นี้ในอันที่จะเลียงจากพันธกรณีใดที่มีตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมล้างเผ่าพันธุ์

4. บุคคลใดต้องคำพิพากษาประหารชีวิต ย่อมมีสิทธิขอภัยโทษหรือลดหย่อนผ่อนโทษ ตามคำพิพากษา การนิรโทษกรรม การอภัยโทษ หรือการลดหย่อนผ่อนโทษตามคำพิพากษา ประหารชีวิตอาจให้ได้ในทุกกรณี

5. บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่กระทำความผิดจะถูกพิพากษาประหารชีวิตมิได้ และจะดำเนินการประหารชีวิตสตรีขณะมีครรภ์มิได้

6. รัฐภาคีใดแห่งกติกาฯ นี้จะยกข้อนี้ขึ้นอ้างเพื่อประวิง หรือขัดขวางการยกเลิกโทษประหารชีวิตมิได้

ข้อ 7

บุคคลจะถูกทรมาน หรือได้รับการประเดิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือต่ำช้ามิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลจะถูกใช้ในการทดลองทางการแพทย์ หรือทางวิทยาศาสตร์ โดยปราศจากความยินยอมอย่างเสรีของบุคคลนั้นมิได้

ข้อ 8

1. บุคคลจะถูกเอาตัวลงเป็นทาสมิได้ การเอาคนลงเป็นทาสและการค้าทาสทุกรูปแบบจะต้องถูกห้าม

2. บุคคลจะถูกบังคับให้ตกอยู่ในภาวะเยี่ยงทาสมิได้

3. (เอ) บุคคลจะถูกเกณฑ์แรงงานหรือบังคับใช้แรงงานมิได้

(บี) ในประเทศที่การลงโทษจำคุกควบกับการทำงานหนักเป็นโทษทางอาญาอย่างหนึ่ง ความในวรรค 3 (เอ) มิได้ห้ามการทำงานหนักตามคำพิพากษาที่ให้ลงโทษเช่นนั้นของศาลที่มีอำนาจ

(ซี) เพื่อวัตถุประสงค์ของวรรคนี้ คำว่า “แรงงานที่ถูกเกณฑ์หรือถูกบังคับ” หมายรวมถึง

- (1) งานหรือการบริการใด ซึ่งมีได้อ้างถึงในอนุวรรค (บี) ซึ่งโดยปกติบุคคลผู้ถูกควบคุมโดยผลของคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของศาล หรือบุคคลผู้อยู่ระหว่างการปล่อยตัวจากการควบคุมโดยมีเงื่อนไขต้องกระทำตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (2) การปฏิบัติงานใดในลักษณะทางทหาร และการรับใช้ชาติที่กฎหมายกำหนดให้ผู้คัดค้านการเป็นทหารเพราะขัดกับมโนธรรมต้องปฏิบัติในประเทศที่ยอมรับการคัดค้านเช่นนั้น
- (3) การเกณฑ์ให้ปฏิบัติงานใดในกรณีฉุกเฉินหรือกรณีภัยพิบัติที่คุกคามความอยู่รอดหรือความผาสุกของชุมชน
- (4) งานหรือบริการใดอันเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ปกติของพลเมือง

ข้อ 9

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของร่างกาย บุคคลจะถูกจับกุมหรือควบคุมโดยอำเภอใจมิได้ บุคคลจะถูกลิดรอนเสรีภาพของตนมิได้ ยกเว้นโดยเหตุและโดยเป็นไปตามกระบวนการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

2. ในขณะที่จับกุม บุคคลใดที่ถูกจับกุมจะต้องได้รับแจ้งถึงเหตุผลในการจับกุม และจะต้องได้รับแจ้งถึงข้อหาที่ถูกจับกุมโดยพลัน

3. บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวในข้อหาทางอาญา จะต้องถูกนำตัวโดยพลันไปยังศาลหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะใช้อำนาจทางตุลาการ และจะต้องมีสิทธิได้รับการพิจารณาในศาลภายในเวลาอันสมควร หรือได้รับการปล่อยตัวไป มิให้ถือเป็นหลักทั่วไปว่าจะต้องควบคุมบุคคลที่รอการพิจารณาคดี แต่ในการปล่อยตัวอาจกำหนดให้มีการประกันว่าจะมาปรากฏตัวในการพิจารณาคดี ในขั้นตอนอื่นของกระบวนการพิจารณา และจะมาปรากฏตัวเพื่อการบังคับตามคำพิพากษาเมื่อถึงวาระนั้น

4. บุคคลใดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพโดยการจับกุมหรือการควบคุม มีสิทธินำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อให้ศาลตัดสินโดยไม่ชักช้าถึงความชอบด้วยกฎหมายของการควบคุมผู้นั้น และหากการควบคุมไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวไป

5. บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือถูกควบคุมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับคำสิทธิใหม่ทดแทน

ข้อ 10

1. บุคคลทั้งปวงที่ถูกลิดรอนเสรีภาพต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความมีมนุษยธรรม และความเคารพในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดแห่งความเป็นมนุษย์

2. (เอ) ยกเว้นในสภาพการณ์พิเศษ ผู้ต้องหาต้องได้รับการจำแนกออกจากผู้ต้องโทษ และต้องได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างออกไปให้เหมาะสมกับสถานะที่ไม่ใช่ผู้ต้องโทษ

(บี) ต้องแยกผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชนออกจากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ และให้นำตัวขึ้นพิจารณาพิพากษาคดีให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

3. ระบบราชทัณฑ์ต้องประกอบด้วย การปฏิบัติต่อนักโทษ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะให้นักโทษกลับตัวและฟื้นฟูทางสังคม ผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนต้องได้รับการจำแนกออกจากผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ และต้องได้รับการปฏิบัติให้เหมาะสมกับวัยและสถานะทางกฎหมาย

ข้อ 11

บุคคลจะถูกจำคุกเพียงเพราะเหตุว่าไม่สามารถปฏิบัติตามภาระหน้าที่ตามสัญญาไม่ได้

ข้อ 12

1. บุคคลทุกคนที่อยู่ในดินแดนของรัฐใดโดยชอบด้วยกฎหมาย ย่อมมีสิทธิในเสรีภาพในการโยกย้าย และเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในดินแดนของรัฐนั้น
2. บุคคลทุกคนย่อมมีเสรีที่จะออกจากประเทศใด ๆ รวมทั้งประเทศของตนได้
3. สิทธิดังกล่าวข้างต้นย่อมไม่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดใด ๆ เว้นแต่เป็นข้อจำกัดตามกฎหมาย และที่จำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และข้อจำกัดนั้นสอดคล้องกับสิทธิอื่น ๆ ที่รับรองไว้ในกติกานี้
4. บุคคลจะถูกกีดกันสิทธิในการเดินทางเข้าประเทศของตนโดยอำเภอใจมิได้

ข้อ 13

คนต่างด้าวผู้อยู่ในดินแดนของรัฐภาคีแห่งกติกานี้โดยชอบด้วยกฎหมายอาจถูกไล่ออกจากรัฐนั้นได้ โดยคำวินิจฉัยอันได้มาตามกฎหมายเท่านั้น และผู้นั้นย่อมได้รับอนุญาตให้ชี้แจงแสดงเหตุผลคัดค้านการขับไล่ออกจากรัฐนั้น และขอให้มีการทบทวนเรื่องของตนโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่แต่งตั้งขึ้นเฉพาะเพื่อการนี้โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ โดยได้รับอนุญาตให้มีผู้แทนเพื่อวัตถุประสงค์ข้างต้นได้เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นอย่างอื่นด้านความมั่นคงของชาติ

ข้อ 14

1. บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอภาคกันในการพิจารณาของศาลและคณะตุลาการ ในการพิจารณาคดีอาญาซึ่งคุณต้องหาว่ากระทำผิด หรือการพิจารณาคดีเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของคุณ บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเปิดเผยและเป็นธรรมโดยคณะตุลาการซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีอำนาจ มีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง สื่อมวลชนและสาธารณชนอาจถูกห้ามเข้าฟังการพิจารณาคดีทั้งหมดหรือบางส่วนก็ด้วยเหตุผลทางศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของชาติในสังคมประชาธิปไตย หรือเพื่อความจำเป็นเกี่ยวกับส่วนได้เสียในเรื่องชีวิตส่วนตัวของคุณหรือในสภาพการณ์พิเศษซึ่งศาลเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อการ

พิจารณาโดยเปิดเผยนั้นอาจเป็นการเสื่อมเสียต่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม แต่คำพิพากษาในคดีอาญาหรือคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยข้อพิพาทในคดีอื่นต้องเปิดเผยเว้นแต่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของเด็กและเยาวชน หรือเป็นกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับข้อพิพาทของกลุ่มสมรสในเรื่องการเป็นผู้ปกครองเด็ก

2. บุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ต้องมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ตามกฎหมายได้ว่ามีความผิด

3. ในการพิจารณาคดีอาญา บุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดย่อมมีสิทธิที่จะได้รับหลักประกันขั้นต่ำดังต่อไปนี้โดยเสมอภาค

(เอ) สิทธิที่จะได้รับแจ้งโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและเหตุผลแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหา ในภาษาซึ่งบุคคลนั้นเข้าใจได้

(บี) สิทธิที่จะมีเวลา และได้รับความสะดวกเพียงพอแก่การเตรียมการเพื่อต่อสู้คดี และติดต่อกับทนายความที่ตนเลือกได้

(ซี) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยไม่ชักช้าเกินความจำเป็น

(ดี) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าบุคคลนั้น และสิทธิที่จะต่อสู้คดีด้วยตนเอง หรือโดยผ่านผู้ช่วยเหลือทางกฎหมายที่ตนเลือก สิทธิที่บุคคลจะได้รับแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการมีผู้ช่วยเหลือทางกฎหมาย หากบุคคลนั้นไม่มีผู้ช่วยเหลือทางกฎหมาย ในกรณีใดๆ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม บุคคลนั้นมีสิทธิที่จะช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งมีการแต่งตั้งให้โดยปราศจากค่าตอบแทนในกรณีที่บุคคลนั้นไม่สามารถรับภาระในการจ่ายค่าตอบแทน

(อี) สิทธิที่จะซักถามพยานซึ่งเป็นปรักภัยต่อตน และขอให้เรียกพยานฝ่ายตนมาซักถามภายใต้เงื่อนไขเดียวกับพยานซึ่งเป็นปรักภัยต่อตน

(เอฟ) สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากล่ามโดยไม่คิดมูลค่า หากไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาที่ใช้ในศาลได้

(จี) สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้เปิดเผยความเป็นปรักภัยต่อตนเองหรือให้รับสารภาพผิด

4. ในกรณีของบุคคลที่เป็นเด็กหรือเยาวชน วิธีพิจารณาความให้เป็นไปโดยคำนึงถึงอายุและความปรารถนาที่จะส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูความประพฤติของบุคคลนั้น

5. บุคคลทุกคนที่ต้องคำพิพากษาลงโทษในความผิดอาญา ย่อมมีสิทธิที่จะให้คณะตุลาการระดับเหนือขึ้นไปพิจารณาทบทวนการลงโทษและคำพิพากษาโดยเป็นไปตามกฎหมาย

6. เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษในความผิดอาญา และภายหลังจากนั้นมีการกลับคำพิพากษาที่ให้ลงโทษบุคคลนั้น หรือบุคคลนั้นได้รับอภัยโทษ โดยเหตุที่มีข้อเท็จจริงใหม่ หรือมีข้อเท็จจริงที่ได้ค้นพบใหม่อันแสดงให้เห็นว่าได้มีการดำเนินกระบวนการยุติธรรมที่มีชอบ บุคคลที่ได้รับความทุกข์อันเนื่องมาจากการลงโทษตามผลของคำพิพากษาลงโทษเช่นนั้นว่า ต้องได้รับการชดเชยตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า การไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ยังไม่รู้ให้ทันเวลาเป็นผลจากบุคคลนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน

7. บุคคลย่อมไม่ถูกพิจารณา หรือลงโทษซ้ำในความผิดซึ่งบุคคลนั้นต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ หรือให้ปล่อยตัวแล้วตามกฎหมายและวิธีพิจารณาความอาญาของแต่ละประเทศ

ข้อ 15

1. บุคคลย่อมไม่ต้องรับผิดทางอาญา เพราะกระทำหรืองดเว้นกระทำการใดซึ่งในขณะที่กระทำไม่มีความผิดอาญาตามกฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ และจะลงโทษให้หนักกว่าโทษที่มีอยู่ในขณะที่ได้กระทำความผิดอาญาไม่ได้ หากภายหลังการกระทำความผิดนั้น ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดโทษเบาลง ผู้กระทำผิดย่อมได้รับประโยชน์จากบทบัญญัตินั้น

2. ความในข้อนี้ย่อมไม่กระทบต่อการพิจารณาคดี และการลงโทษบุคคลซึ่งได้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดอาญาตามหลักกฎหมายทั่วไปอันเป็นที่รับรองโดยประชาคมนานาชาติในขณะที่มีการกระทำนั้น

ข้อ 16

บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลตามกฎหมายในทุกแห่งหน

ข้อ 17

1. บุคคลจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เลหสถาน หรือการติดต่อสื่อสาร โดยพลการหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้ และจะถูกหลบหลู่เกียรติและชื่อเสียงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้

2. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองด้วยกฎหมายมิให้ถูกแทรกแซงหรือหลบหลู่เช่นนั้น

ข้อ 18

1. บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิในเสรีภาพทางความคิด มโนธรรมและศาสนาสิทธินี้ย่อมรวมถึงเสรีภาพในการมีหรือนับถือศาสนา หรือมีความเชื่อตามคตินิยมของตน และเสรีภาพในการแสดงออกทางศาสนา หรือความเชื่อของตนโดยการสักการบูชา การปฏิบัติ การประกอบพิธีกรรม และการสอนไม่ว่าจะโดยลำพังตนเองหรือในชุมชนร่วมกับผู้อื่น และไม่ว่าต่อสาธารณชนหรือเป็นการส่วนตัว

2. บุคคลจะถูกบีบบังคับให้เสื่อมเสียเสรีภาพในการมีหรือนับถือศาสนาหรือความเชื่อตามคตินิยมของตนมิได้

3. เสรีภาพในการแสดงออกทางศาสนา หรือความเชื่อของบุคคลอาจอยู่ภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดเฉพาะที่บัญญัติโดยกฎหมาย และตามความจำเป็นเพื่อรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย สุขอนามัย หรือศีลธรรมของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นมูลฐานของบุคคลอื่นเท่านั้น

4. รัฐบาลที่แห่งกติกานี้รับที่จะเคารพเสรีภาพของบิดามารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมายในการให้การศึกษาทางศาสนาและศีลธรรมแก่เด็กตามความเชื่อของตน

ข้อ 19

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะมีความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

2. บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการแสดงออก สิทธินี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะด้วยวาจาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการตีพิมพ์ ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่คนเลือก

3. การใช้สิทธิตามที่บัญญัติในวรรค 2 ของข้อนี้ ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบพิเศษควบคู่ไปด้วย การใช้สิทธิดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในบางเรื่อง แต่ทั้งนี้ข้อจำกัดนั้นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมายและจำเป็นต่อ

(เอ) การเคารพในสิทธิหรือชื่อเสียงของบุคคลอื่น

(บี) การรักษาความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อย หรือการสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน

ข้อ 20

1. การโฆษณาชวนเชื่อใดๆ เพื่อการสงคราม เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย
2. การสนับสนุนให้เกิดความเกลียดชังในชาติ เผ่าพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งยั่วยุให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย

ข้อ 21

สิทธิในการชุมนุมโดยสงบย่อมได้รับการรับรอง การจำกัดการใช้สิทธินี้จะกระทำมิได้นอกจากจะกำหนดโดยกฎหมายและเพียงเท่าที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของชาติ หรือความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

ข้อ 22

1. บุคคลย่อมมีสิทธิในเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม รวมทั้งสิทธิที่จะก่อตั้งและเข้าร่วมสหภาพแรงงานเพื่อปกป้องประโยชน์ของตน

2. การจำกัดการใช้สิทธินี้จะกระทำมิได้ นอกจากจะกำหนดโดยกฎหมายและเพียงเท่าที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของชาติ หรือความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ความในข้อนี้ไม่ห้ามการวางข้อจำกัดอันชอบด้วยกฎหมาย ในการใช้สิทธินี้ของทหารและตำรวจ

3. ความในข้อนี้ไม่ให้อำนาจรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคมและว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิในการจัดตั้ง ค.ศ. 1948 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ในอันที่จะมีมาตรการทางนิติบัญญัติ หรือบังคับใช้กฎหมายในลักษณะที่จะกระทบต่อหลักประกันต่างๆ ที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาดังกล่าว

ข้อ 23

1. ครอบครัวเป็นหน่วยรวมของสังคมซึ่งเป็นพื้นฐานและเป็นธรรมชาติ และย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

2. สิทธิของชายและหญิงในวัยอาจสมรสได้ในการที่จะสมรสและมีครอบครัวย่อมได้รับการรับรอง

3. การสมรสจะกระทำโดยปราศจากความยินยอมอย่างเต็มใจของผู้ที่มีเจตนาจะสมรสกันมิได้

4. รัฐภาคีแห่งกติกานี้จะดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อประกันความเสมอภาคแห่งสิทธิและความรับผิดชอบของคู่สมรสในการที่จะสมรส ระหว่างการสมรสและเมื่อมีการสมรสสิ้นสุดลง ในกรณีการสิ้นสุดของการสมรส จะต้องมียุติบัญญัติเพื่อการคุ้มครองที่จำเป็นแก่บุตร

ข้อ 24

1. เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นตามสถานะของผู้เยาว์จากครอบครัวของคน สังคมและรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน หรือกำเนิด

2. เด็กทุกคนต้องได้รับการจดทะเบียนทันทีภายหลังการเกิด และต้องมีชื่อ

3. เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้มาซึ่งสัญชาติ

ข้อ 25

พลเมืองทุกคนย่อมมีสิทธิและโอกาส โดยปราศจากความแตกต่างดังกล่าวไว้ในข้อ 2 และโดยปราศจากข้อจำกัดอันไม่สมควร

(เอ) ในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารรัฐกิจโดยตรง หรือผ่านทางผู้แทนซึ่งได้รับเลือกอย่างเสรี

(บี) ในการที่จะออกเสียงหรือได้รับเลือกตั้งในการเลือกตั้งอันแท้จริงตามวาระซึ่งมีการออกเสียงโดยทั่วไปและเสมอภาค และโดยการลงคะแนนลับเพื่อประกันการแสดงเจตนาโดยเสรีของผู้เลือก

(ซี) ในการที่จะเข้าถึงการบริการสาธารณะในประเทศของตน ตามหลักเกณฑ์ทั่วไปแห่งความเสมอภาค

ข้อ 26

บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอภาคกันตามกฎหมาย และมีสิทธิที่ได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันตามกฎหมาย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ ในกรณีนี้ กฎหมายจะต้องห้ามการเลือกปฏิบัติใดๆ และต้องประกันการคุ้มครองบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นผลจริงจึ่งจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลใด เช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง หรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่นๆ

ข้อ 27

ในรัฐทั้งหลายซึ่งมีชนกลุ่มน้อยทางเผ่าพันธุ์ ศาสนา หรือภาษาอยู่ บุคคลผู้เป็นชนกลุ่มน้อยดังกล่าวจะไม่ถูกปฏิบัติในอันที่จะมีวัฒนธรรมของตนเอง หรือนับถือและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตนเอง หรือใช้ภาษาของตนเอง ภายในชุมชนร่วมกับสมาชิกอื่นๆ ของชนกลุ่มน้อยด้วยกัน

ภาค 4

ข้อ 28

1. ให้จัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนขึ้นคณะหนึ่ง (ซึ่งต่อไปในกติกานี้เรียกว่าคณะกรรมการ) คณะกรรมการนี้ประกอบด้วยกรรมการสิบแปดคน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

2. คณะกรรมการจะประกอบด้วยคนชาติของรัฐภาคีแห่งกติกาซึ่งเป็นผู้มีศีลธรรมสูง และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับในด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของการมีกรรมการบางคนผู้มีประสบการณ์ทางกฎหมายร่วมอยู่ด้วย

3. กรรมการของคณะกรรมการนี้จะได้รับเลือกตั้งและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเฉพาะตัว

ข้อ 29

1. กรรมการของคณะกรรมการนี้จะได้รับเลือกตั้งโดยวิธีการลงคะแนนลับจากรายนามบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังที่ได้ระบุไว้ในข้อ 28 และได้รับการเสนอชื่อเพื่อการนี้โดยรัฐภาคีแห่งกติกา

2. รัฐภาคีแห่งกติกาแต่ละรัฐอาจเสนอชื่อบุคคลได้ไม่เกินสองคน บุคคลเหล่านี้จะต้องเป็นคนชาติของรัฐที่เสนอชื่อ

3. บุคคลมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อซ้ำอีกได้

ข้อ 30

1. การเลือกตั้งครั้งแรกจะมีขึ้นไม่ช้ากว่าหกเดือน นับแต่วันถัดจากวันที่กติกานี้มีผลใช้

บังคับ

2. นอกเหนือจากการเลือกตั้งเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างตามข้อ 34 เลขานุการสหประชาชาติ ต้องส่งคำเชิญเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้อย่างน้อยที่สุดสี่เดือน ก่อนวันเลือกตั้งคณะกรรมการแต่ละครั้ง เพื่อให้รัฐภาคีเสนอรายนามกรรมการภายในสามเดือน

3. เลขานุการสหประชาชาติต้องจัดทำรายนามบุคคลทุกคนซึ่งได้รับการเสนอตามลำดับอักษร พร้อมทั้งระบุรัฐภาคีที่เสนอชื่อเหล่านี้ และต้องเสนอรายนามดังกล่าวไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้ไม่ช้ากว่าหนึ่งเดือนก่อนวันเลือกตั้งแต่ละครั้ง

4. การเลือกตั้งกรรมการของคณะกรรมการนี้จะกระทำในการประชุมรัฐภาคีแห่งกติกานี้ ซึ่งเรียกประชุมโดยเลขานุการสหประชาชาติ และกระทำ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ โดยในการประชุมดังกล่าวซึ่งประกอบด้วยรัฐภาคีแห่งกติกานี้จำนวนสองในสามเป็นองค์ประชุม บุคคลซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อที่ได้คะแนนเสียงจำนวนสูงที่สุดและเป็นเสียงข้างมากโดยเด็ดขาดของคะแนนเสียงจากผู้แทนรัฐภาคีที่เข้าประชุมและใช้สิทธิออกเสียง

ข้อ 31

1. คณะกรรมการจะมีคนชาติจากรัฐภาคีเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้
2. ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้คำนึงถึงการกระจายสัดส่วนจำนวนกรรมการตามเขตภูมิศาสตร์อย่างทัดเทียมกันของสมาชิกภาพและการเป็นตัวแทนของรูปแบบที่แตกต่างกันของอารยธรรมและระบบกฎหมายหลัก

ข้อ 32

1. กรรมการของคณะกรรมการนี้จะได้รับเลือกตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และมีสิทธิได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ หากได้รับการเสนอชื่ออีก อย่างไรก็ตาม วาระของกรรมการเก่าคนซึ่งได้รับเลือกตั้งครั้งแรกจะสิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดสองปีโดยประธานในที่ประชุมตามที่อ้างถึงในข้อ 30 ววรรค 4 จะเป็นผู้คัดเลือกโดยการจับสลากรายนามกรรมการทั้งเก่าคนนี้ทันทีภายหลังการเลือกตั้งแรก
2. การเลือกตั้งเมื่อสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามข้อก่อนๆ ในภาคนี้ของกติกานี้

ข้อ 33

1. หากในความเห็นเป็นเอกฉันท์ของกรรมการอื่น กรรมการผู้หนึ่งผู้ใดในคณะกรรมการนี้ได้หยุดการปฏิบัติหน้าที่ของตนไม่ว่าด้วยสาเหตุใด นอกเหนือจากการขาดการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะชั่วคราว ประธานคณะกรรมการจะต้องแจ้งเลขานุการสหประชาชาติซึ่งจะเป็นผู้ประกาศให้ทราบโดยทั่วกันต่อไปว่าตำแหน่งของกรรมการผู้นั้นว่าง

2. ในกรณีที่กรรมการผู้หนึ่งผู้ใดของคณะกรรมการนี้ตายหรือลาออก ประธานจะต้องแจ้งโดยทันทีไปยังเลขานุการสหประชาชาติซึ่งจะเป็นผู้ประกาศให้ทราบโดยทั่วกันว่าตำแหน่งดังกล่าวว่างนับตั้งแต่วันที่กรรมการผู้นั้นตายหรือลาออกมีผล

ข้อ 34

1. เมื่อมีการประกาศตำแหน่งว่างตามข้อ 33 และถ้าวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการซึ่งจะถูกแทนที่ยังไม่สิ้นสุดลงภายในหกเดือนนับจากการประกาศตำแหน่งว่าง เลขานุการสหประชาชาติต้องแจ้งไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้แต่ละรัฐนั้นอาจยื่นรายนามผู้ได้รับการเสนอนามภายในสองเดือนตามข้อ 29 เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดหาผู้เข้าแทนตำแหน่งที่ว่าง

2. เลขานุการสหประชาชาติต้องจัดทำรายนามบุคคลทุกคนซึ่งได้รับการเสนอนามตามลำดับอักษร และต้องเสนอรายนามดังกล่าวไปยังรัฐภาคีแห่งกติกานี้ จากนั้นให้มีการเลือกตั้งเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในภาคนี้ของกติกานี้

3. กรรมการของคณะกรรมการนี้ที่ได้รับเลือกเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างดังที่ประกาศไว้ตามข้อ 33 จะอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามบทบัญญัติในข้อนั้น

ข้อ 35

โดยความเห็นชอบของสมัชชาสหประชาชาติ กรรมการของคณะกรรมการนี้ย่อมได้รับค่าตอบแทนจากแหล่งการเงินของสหประชาชาติตามข้อกำหนดและเงื่อนไข ซึ่งสมัชชาสหประชาชาติพิจารณา กำหนดโดยคำนึงถึงความสำคัญของภาระรับผิดชอบของคณะกรรมการ

ข้อ 36

เลขานุการสหประชาชาติจะจัดเจ้าหน้าที่และสิ่งต่างๆ ที่จะเป็นเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามกติกานี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 37

1. เลขานุการสหประชาชาติจะเรียกประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรก ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ
2. ภายหลังจากประชุมครั้งแรก คณะกรรมการต้องประชุมตามเวลาที่กำหนดในระเบียบข้อบังคับการประชุม
3. โดยปกติคณะกรรมการจะประชุมกัน ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ หรือสำนักงานสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา

ข้อ 38

ก่อนเริ่มการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการทุกคนของคณะกรรมการนี้จะต้องปฏิญาณตนต่อที่ประชุมอันเปิดเผยของคณะกรรมการว่า ตนจะปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ลำเอียงและโดยมีมโนธรรม

ข้อ 39

1. คณะกรรมการจะเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของคณะกรรมการ โดยมีวาระคราวละสองปี เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำได้
2. คณะกรรมการจะกำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุมของตน แต่ระเบียบข้อบังคับการประชุมเหล่านี้ นอกเหนือจากประการอื่นแล้ว จะต้องกำหนดว่า
 - (เอ) กรรมการสิบสองคนจะประกอบเป็นองค์ประชุม
 - (บี) การตัดสินใจต่าง ๆ ของคณะกรรมการให้กระทำโดยเสียงข้างมากของกรรมการที่เข้าประชุม

ข้อ 40

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะเสนอรายงานว่าด้วยมาตรการต่าง ๆ ซึ่งรัฐนั้น ๆ ได้รับไว้ในอันที่จะทำให้สิทธิที่ได้รับรองไว้ในกติกานี้เป็นผลจริง และว่าด้วยความก้าวหน้าในการอุปโภคสิทธิเหล่านี้
 - (เอ) ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กติกานี้มีผลใช้บังคับสำหรับรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ
 - (บี) ภายหลังจากนั้น เมื่อใดก็ตามที่คณะกรรมการร้องขอ
2. ให้ส่งรายงานทั้งปวงต่อเลขานุการสหประชาชาติผู้ซึ่งจะนำส่งต่อไปให้คณะกรรมการพิจารณารายงานนั้นให้ระบุปัจจัยและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งกระทบต่อการปฏิบัติตามกติกานี้หากมี

3. ภายหลังจากที่ได้หารือกับคณะกรรมการแล้ว เลขานุการสหประชาชาติอาจนำเสนอรายงานบางส่วนเท่าที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของทบวงการชำนัญพิเศษได้ไปยังทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องนั้น

4. ให้คณะกรรมการศึกษารายงานที่รัฐภาคีแห่งกติกานี้ได้เสนอ คณะกรรมการจะจัดส่งรายงานของตนและความเห็นทั่วไปตามที่เห็นสมควรไปยังรัฐภาคีนั้นๆ คณะกรรมการอาจส่งความเห็นดังกล่าวพร้อมด้วยสำเนารายงานที่ได้รับจากรัฐภาคีแห่งกติกานี้ไปยังคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมด้วย

5. รัฐภาคีแห่งกติกานี้อาจเสนอข้อสังเกตต่อความเห็นที่ได้ให้ไว้ตามวรรค 4 ของข้อนี้ต่อคณะกรรมการ

ข้อ 41

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้อาจประกาศตามบทบัญญัติในข้อนี้ ในเวลาใดๆ ว่าตนยอมรับอำนาจของคณะกรรมการในอันที่จะรับ และพิจารณาคำแจ้งที่มีผลว่ารัฐภาคีหนึ่งกล่าวอ้างว่ารัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งไม่ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนตามกติกานี้ การรับและพิจารณาคำแจ้งตามข้อนี้จะกระทำได้ต่อเมื่อเป็นคำแจ้งซึ่งได้เสนอโดยรัฐภาคีซึ่งได้ประกาศยอมรับอำนาจของคณะกรรมการแล้วคณะกรรมการจะไม่รับคำแจ้งใดๆ หากคำแจ้งนั้นเกี่ยวข้องกับรัฐภาคีซึ่งมิได้ทำคำประกาศเช่นนั้น การพิจารณาคำแจ้งที่ได้รับตามข้อนี้ให้เป็นไปตามวิธีพิจารณาต่อไปนี้

(เอ) ถ้ารัฐภาคีหนึ่งแห่งกติกานี้พิจารณาเห็นว่า รัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งมิได้ทำให้บทบัญญัติแห่งกติกานี้มีผลจริง รัฐนั้นอาจทำคำแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังรัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งนั้นภายในเวลาสามเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำแจ้ง ให้รัฐที่ได้รับแจ้งตอบรัฐที่ส่งคำแจ้งโดยทำเป็นคำอธิบายหรือคำแถลงอื่นเป็นลายลักษณ์อักษรชี้แจงรายละเอียดของเรื่องซึ่งควรรวมถึงการอ้างอิงกระบวนการภายในของรัฐนั้นและการเยียวยาที่ได้ดำเนินการไป หรือที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือที่มีอยู่ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวข้องและเป็นไปได้

(บี) ถ้ากรณีที่เกิดขึ้นยังมิได้รับการปรับแก้ให้เป็นที่พอใจแก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่ายภายในหกเดือนนับแต่วันที่รัฐผู้รับได้รับคำร้องเรียนครั้งแรก รัฐใดรัฐหนึ่งย่อมมีสิทธิที่จะเสนอกรณีดังกล่าวต่อคณะกรรมการ โดยแจ้งให้คณะกรรมการและอีกรัฐหนึ่งทราบ

(ซี) คณะกรรมการจะดำเนินการกับกรณีที่เสนอมาได้ก็ต่อเมื่อเป็นที่แน่ใจแก่คณะกรรมการแล้วว่า การเยียวยาภายในประเทศได้นำมาใช้โดยถึงที่สุดแล้ว โดยสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป หลักเกณฑ์นี้ไม่ใช่บังคับ ในกรณีที่มีการเยียวยาจะเน้นนานออกไปอย่างไม่มีเหตุผลอันสมควร

(ค) ให้คณะกรรมการจัดประชุมลับ เมื่อมีการพิจารณาคำร้องเรียนตามข้อนี้

(อี) ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของอนุวรรค (ซี) คณะกรรมการจะช่วยเหลือกลางให้แก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการหาข้อยุติฉันเพื่อนบนพื้นฐานแห่งความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นมูลฐานที่ได้รับรองไว้ในกติกานี้

(เอฟ) คณะกรรมการอาจร้องขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องตามที่อ้างถึงในอนุวรรค (บี) จัดส่งข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่เสนอมาสู่การพิจารณานั้น

(จี) รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องตามที่อ้างถึงในอนุวรรค (บี) ย่อมมีสิทธิที่จะมีผู้แทนเข้าชี้แจงในขณะที่เรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณาในคณะกรรมการ และมีสิทธิที่จะเสนอคำแถลงด้วยวาจาและ/หรือเป็นลายลักษณ์อักษร

(เฮช) ภายในสิบสองเดือนนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งตามอนุวรรค (บี) คณะกรรมการจะเสนอรายงาน

(1) ถ้ามีการบรรลุข้อยุติตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (อี) คณะกรรมการจะจำกัดขอบเขตของรายงานของตนให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อให้ข้อเท็จจริงและข้อยุติที่บรรลุผล

(2) ถ้าไม่มีการบรรลุข้อยุติตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (อี) คณะกรรมการจะจำกัดขอบเขตของรายงานของตนให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อในข้อเท็จจริง ทั้งนี้ให้แนบคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรและบันทึกคำแถลงด้วยวาจาซึ่งกระทำโดยรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องไปกับรายงานนั้นด้วย

ในทุกกรณี ให้ส่งรายงานดังกล่าวไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

2. บทบัญญัติของข้อนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อรัฐภาคีแห่งกติกานี้ สิบรัฐได้ทำคำประกาศตามวรรค 1 ของข้อนี้ รัฐภาคีจะมอบคำประกาศไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติซึ่งจะส่งสำเนา

คำประกาศนั้น ๆ ไปยังรัฐภาคีอื่น ๆ คำประกาศอาจถูกถอนเมื่อใดก็ได้ โดยการแจ้งไปยังเลขาธิการฯ การถอนคำประกาศย่อมไม่กระทบกระเทือนการพิจารณากรณีใด ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้รับการแจ้งซึ่งได้จัดส่งไว้แล้ว ตามข้อนี้คณะกรรมการจะไม่รับคำแจ้งจากรัฐภาคีอีกต่อไป หลังจากที่มีการแจ้ง การถอนคำประกาศซึ่งรับไว้โดยเลขาธิการฯ เว้นแต่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องได้ทำคำประกาศใหม่แล้ว

ข้อ 42

1. (เอ) ถ้ากรณีที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการตามข้อ 41 ไม่ได้รับการแก้ไขให้เป็นที่พอใจ แก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการโดยความยินยอมจากรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องอาจแต่งตั้งคณะกรรมการประนีประนอมเฉพาะกิจขึ้น (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า คณะกรรมาธิการ) คณะกรรมาธิการ จะช่วยเป็นสื่อกลางแก่รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อยุติฉันมิตรบนพื้นฐานแห่งความเคารพต่อกติกา

(บี) คณะกรรมาธิการจะประกอบด้วยบุคคลห้าคนซึ่งเป็นที่ยอมรับของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องถ้ารัฐภาคีที่เกี่ยวข้องไม่สามารถตกลงกันในเรื่ององค์ประกอบทั้งหมดหรือบางส่วนของ คณะกรรมาธิการภายในสามเดือน ให้เลือกตั้งกรรมาธิการที่ไม่สามารถตกลงกันได้นั้นโดยการลงคะแนนลับโดยอาศัยคะแนนเสียงข้างมากสองในสามของคณะกรรมการ

2. กรรมาธิการของคณะกรรมาธิการดำรงตำแหน่งในฐานะเฉพาะตัว กรรมาธิการต้องไม่เป็นคนชาติของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง หรือของรัฐที่มีได้เป็นรัฐภาคีแห่งกติกา หรือของรัฐภาคีที่มีได้ทำคำประกาศตามข้อ 41

3. คณะกรรมาธิการจะเลือกประธาน และกำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุมของตนเอง

4. การประชุมของคณะกรรมาธิการตามปกติจะกระทำที่สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ หรือสำนักงานสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา อย่างไรก็ตาม อาจจัดประชุมขึ้น ณ สถานที่อื่นที่เหมาะสมตามที่คณะกรรมาธิการอาจกำหนดโดยการปรึกษากับเลขาธิการสหประชาชาติและรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

5. ฝ่ายเลขานุการตามข้อ 36 จะปฏิบัติงานให้คณะกรรมาธิการที่ตั้งขึ้นตามข้อนี้ด้วย

6. ข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับและรวบรวมไว้จะต้องจัดให้แก่คณะกรรมการด้วย และคณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องได้

7. เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณากรณีนั้นอย่างเต็มที่แล้ว ให้เสนอรายงานต่อประธานคณะกรรมการเพื่อส่งต่อไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องแต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าสิบสองเดือนนับแต่วันที่ได้รับเรื่องไว้

(เอ) ถ้าคณะกรรมการไม่อาจพิจารณาให้เสร็จสิ้นได้ภายในสิบสองเดือน ให้จำกัดขอบเขตของรายงานของคุณให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อ สรุปสถานะของการพิจารณากรณีนั้น ๆ

(บี) ถ้าการหาข้อยุติฉันมิตรสำหรับกรณีนั้น บนพื้นฐานแห่งความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนที่ได้รับรองไว้ในกติกาฉบับบรรลุลผล ให้คณะกรรมการจำกัดขอบเขตของรายงานของคุณให้เป็นเพียงคำแถลงโดยย่อในข้อเท็จจริงและข้อยุติที่บรรลุลผล

(ซี) ถ้าการหาข้อยุติตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (บี) ไม่บรรลุลผลรายงานของคณะกรรมการจะต้องประกอบด้วยผลการตรวจสอบในปัญหาข้อเท็จจริงทั้งปวงที่เกี่ยวกับประเด็นระหว่างรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง และความเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการหาข้อยุติฉันมิตรสำหรับกรณีนั้น รายงานนี้ต้องบรรจุคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรและบันทึกคำแถลงด้วยวาจาซึ่งกระทำโดยรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องด้วย

(ดี) ถ้าคณะกรรมการได้เสนอรายงานตามอนุวรรค (ซี) รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องแจ้งให้ประธานคณะกรรมการทราบว่า รัฐภาคีนั้น ๆ จะรับเนื้อหาสาระรายงานของคณะกรรมการหรือไม่ภายในสามเดือนนับแต่ที่ได้รับรายงานนั้น

8. บทบัญญัติของข้อนี้ไม่กระทบกระเทือนต่อความรับผิดชอบของคณะกรรมการตามข้อ 41

9. รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมรับผิดชอบเท่ากัน ในค่าใช้จ่ายทั้งปวงของคณะกรรมการตามที่ได้ประมาณการไว้โดยเลขาธิการสหประชาชาติ

10. เลขาธิการสหประชาชาติมีอำนาจตรองค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการ หากจำเป็นก่อนที่จะได้รับค่าใช้จ่ายคืนจากรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องตามวรรค 9 ของข้อนี้

ข้อ 43

กรรมการของคณะกรรมการและกรรมการของคณะกรรมการประนีประนอมเฉพาะกิจ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามข้อ 42 ย่อมมีสิทธิได้รับการอำนวยความสะดวก เอกสิทธิ์และความคุ้มกันสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติการกิจเพื่อสหประชาชาติตามที่กำหนดในมาตราที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญาว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสหประชาชาติ

ข้อ 44

บทบัญญัติเพื่อการปฏิบัติตามกติกานี้ต้องนำมาใช้โดยไม่กระทบกระเทือนต่อวิธีการที่ได้ระบุไว้ในด้านสิทธิมนุษยชนโดยหรือภายใต้บรรดาตราสารก่อตั้ง และอนุสัญญาของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษ และไม่ตัดสิทธิรัฐภาคีแห่งกติกานี้ ในอันที่จะใช้วิธีการอื่นเพื่อระงับข้อพิพาทตามความตกลงระหว่างประเทศที่ทำขึ้น เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะที่ใช้บังคับอยู่ระหว่างกัน

ข้อ 45

คณะกรรมการจะเสนอรายงานประจำปีว่าด้วยกิจกรรมของตนไปยังสมัชชาสหประชาชาติ โดยผ่านทางคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคม

ภาค 5

ข้อ 46

จะตีความเรื่องใดซึ่งกติกานี้บัญญัติไว้ไปในทางที่เสื่อมเสียต่อบทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติและธรรมนูญของทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งกำหนดความรับผิดชอบขององค์กรต่าง ๆ ของสหประชาชาติและของทบวงการชำนัญพิเศษมิได้

ข้อ 47

จะตีความกติกานี้ในทางที่เสื่อมสิทธิที่มาแต่กำเนิดของปวงชนในอันที่จะอุปโภคและใช้ประโยชน์โภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่และเสรีมิได้

ภาค 6

ข้อ 48

1. กติกาที่เปิดให้ลงนามโดยรัฐสมาชิกของสหประชาชาติ หรือสมาชิกทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ รัฐภาคีแห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและรัฐอื่นใดซึ่งสมาชิกสหประชาชาติได้เชิญให้เข้าเป็นภาคีแห่งกติกานี้
2. กติกานี้ต้องได้รับการสัตยาบัน เลขานุการสหประชาชาติจะเป็นผู้เก็บรักษาสัตยาบันสาร
3. กติกานี้จะเปิดให้ภาคยานุวัติโดยรัฐซึ่งกล่าวถึงในวรรค 1 ของข้อนี้
4. การภาคยานุวัติจะมีผลเมื่อมีการมอบภาคยานุวัติสารให้แก่เลขานุการสหประชาชาติเก็บรักษา
5. เลขานุการสหประชาชาติจะแจ้งแก่รัฐทั้งปวงซึ่งได้ลงนามหรือภาคยานุวัติกติกานี้แล้วให้ทราบถึงการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารแต่ละฉบับที่ได้เก็บรักษาไว้

ข้อ 49

1. กติกานี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อครบกำหนดสามเดือนนับจากวันที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้าแก่เลขานุการสหประชาชาติแล้ว
2. สำหรับแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติกติกานี้ภายหลังจากที่มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้าแล้ว กติกานี้จะมีผลใช้บังคับกับรัฐนั้น เมื่อครบกำหนดสามเดือนนับจากวันถัดจากวันที่รัฐนั้นได้มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 50

บทบัญญัติของกติกานี้จะครอบคลุมทุกภาคของรัฐที่เป็นรัฐร่วมโดยปราศจากข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นใดๆ

ข้อ 51

1. รัฐภาคีใดแห่งกติกานี้อาจเสนอข้อแก้ไขและยื่นต่อเลขานุการสหประชาชาติ จากนั้นเลขานุการสหประชาชาติจะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอมานั้นแก่รัฐภาคีต่างๆ แห่งกติกานี้พร้อมทั้งคำร้องขอให้รัฐภาคีระบุว่า ตนเห็นควรให้มีการประชุมของรัฐภาคีทั้งหลาย เพื่อวัตถุประสงค์ในการ

พิจารณาและลงคะแนนเสียงต่อข้อเสนอั้นหรือไม่ ในกรณีที่มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อยที่สุดหนึ่ง ในสามเห็นด้วยกับการจัดประชุมดังกล่าว เลขานุการฯ จะจัดประชุมภายใต้ความสนับสนุนของ สหประชาชาติ ข้อแก้ไขใดๆ ที่ได้รับการรับรองโดยรัฐภาคีส่วนใหญ่ซึ่งเข้าร่วมประชุมและลง คะแนนเสียงในการประชุมให้นำเสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ

2. ข้อแก้ไขจะมีผลใช้บังคับเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมัชชาสหประชาชาติ และได้รับการยอมรับโดยเสียงข้างมากจำนวนสองในสามของรัฐภาคีแห่งกติกานี้ ตามกระบวนการทาง รัฐธรรมนูญของรัฐนั้น ๆ

3. เมื่อข้อแก้ไขนี้มีผลใช้บังคับ ข้อแก้ไขนั้นจะมีผลผูกพันรัฐภาคีที่ให้การยอมรับรัฐภาคี อื่นจะยังคงผูกพันตามบทบัญญัติของกติกานี้ และตามข้อแก้ไขใดๆ ก่อนหน้านั้นที่รัฐภาคีดังกล่าวได้ให้ การยอมรับแล้ว

ข้อ 52

โดยไม่คำนึงถึงการแจ้งตามข้อ 48 วรรค 5 เลขานุการสหประชาชาติจะแจ้งให้รัฐทั้งปวง ที่กล่าวถึงในวรรค 1 ของข้อนี้ทราบในเรื่องต่อไปนี้

(เอ) การลงนาม การสัตยาบัน และการภาคยานุวัติตามข้อ 48

(บี) วันที่กติกานี้มีผลใช้บังคับตามข้อ 49 และวันที่ข้อแก้ไขใช้บังคับตามข้อ 51

ข้อ 53

1. ต้นฉบับของกติกานี้ซึ่งทำไว้เป็นภาษาจีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน มีความ ถูกต้องเท่าเทียมกัน จะเก็บรักษาไว้ ณ หอเอกสารสำคัญของสหประชาชาติ

2. เลขานุการสหประชาชาติจะส่งสำเนา กติกานี้ที่ได้รับการรับรองไปให้รัฐทั้งปวงตามที่ กล่าวถึงในข้อ 48

ภาคผนวก จ

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ค.ศ.1966¹

(Covenant on Economic Social and Culture Rights, 1966)

คำปรารภ

รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้

โดยพิจารณาว่า ตามหลักการซึ่งได้ประกาศไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ การยอมรับศักดิ์ศรีประจำตัวและสิทธิซึ่งเสมอกันและไม่อาจโอนแก่กันได้ของสมาชิกทั้งปวงแห่งครอบครัวมนุษย์เป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพในพิภพ

โดยรับรองว่าสิทธิเหล่านี้มาจากศักดิ์ศรีประจำตัวของบุคคล

โดยรับรองว่า ตามปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จุดมการณืที่ว่าเสรีชนมีเสรีภาพจากความกลัวและความต้องการสามารถสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อมีการสร้างสภาวะ ซึ่งทุกคนจะมีสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งสิทธิทางแพ่งและทางการเมืองด้วย

โดยพิจารณาถึงพันธกรณีแห่งรัฐภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติที่จะส่งเสริมความเคารพโดยสากลและการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ

โดยสำนึกว่า บังเอกบุคคล ซึ่งมีหน้าที่ต่อบังเอกชนอื่นๆ และต่อประชาคมซึ่งเป็นของตนมีความรับผิดชอบที่จะต่อสู้เพื่อการส่งเสริมและการปฏิบัติตามสิทธิที่รับรองไว้ในกติกาปัจจุบัน

ตกลงกันในข้อต่อไปนี้

¹คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนและสันติภาพ. เอกสารสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป, ม.ป.ป.

ภาค 1

ข้อ 1

1. ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองโดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนกำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างเสรี

2. ประชาชนทั้งปวงเพื่อจุดหมายปลายทางของตนอาจจัดการเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และทรัพยากรของตนอย่างเสรี โดยไม่เป็นที่เสื่อมเสียต่อพันธกรณีใดๆ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจและระหว่างประเทศ อันขึ้นกับหลักการแห่งประโยชน์ซึ่งกันและกัน และกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าในกรณีใดๆ จะพรากประชาชนจากวิธีการดำรงชีวิตไม่ได้

3. รัฐภาคีแห่งกติการะบียบนี้ รวมทั้งผู้มีความรับผิดชอบต่อการบริหารของอาณาเขตในภาวะทรัสตี และมีได้ปกครองตนเอง จะส่งเสริมให้สิทธิแห่งการกำหนดเจตจำนงของตนเอง บรรลุผลเป็นความจริง และจะเคารพสิทธินั้น ตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

ภาค 2

ข้อ 2

1. ภาคีแต่ละรัฐแห่งกติการะบียบนี้รับที่จะดำเนินการเป็นขั้นๆ ด้วยลำพังตนเองและโดยความร่วมมือและความช่วยเหลือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีจนถึงขีดสูงสุดแห่งทรัพยากรที่มีให้ใช้ประโยชน์ได้ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลอย่างก้าวไปข้างหน้าในการทำให้สิทธิซึ่งรับรองไว้ในกติการะบียบนี้บรรลุผลเป็นความจริงอย่างเต็มที่ โดยปัจจัยทั้งหลายที่เหมาะสม รวมทั้งการวางมาตรการทางกฎหมายโดยเฉพาะด้วย

2. รัฐภาคีแห่งกติการะบียบนี้รับที่จะประกันให้สิทธิซึ่งกำหนดไว้ในกติการะบียบนี้ใช้ได้ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติชนิดใดๆ ที่เกี่ยวกับเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ชาติหรือสังคมอันเป็นที่มาดั้งเดิม ทรัพย์สิน กำเนิดหรือสถานะอื่น

3. ประเทศกำลังพัฒนา โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและเศรษฐกิจแห่งชาติตนตามควร อาจพิจารณากำหนดว่าจะประกันสิทธิของทางเศรษฐกิจซึ่งรับรองไว้ในกติการะบียบนี้แก่ผู้ที่ไม่ใช่ คนชาติเพียงใด

ข้อ 3

บรรดาระฐีกาติแห่งกติการะบียบนี้รับที่จะประกันสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงให้มีสิทธิทั้งปวงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ดังที่ได้ระบุไว้ในกติการะบียบนี้

ข้อ 4

รัฐกาติแห่งกติการะบียบนี้รับรองว่า ในการได้สิทธิซึ่งรัฐบัญญัติให้ตามกติการะบียบนี้ รัฐอาจควบคุมสิทธิดังกล่าวได้แต่ด้วยการจำกัดโดยกำหนดแห่งกฎหมาย ตราบเท่าที่จะสอดคล้องกับลักษณะของสิทธิเหล่านี้และเพื่อความมุ่งประสงค์ในการส่งเสริมสวัสดิการโดยทั่ว ๆ ไปในสังคม ประชาธิปไตย

ข้อ 5

1. ข้อความต่าง ๆ ตามกติการะบียบนี้ไม่เปิดช่องที่จะแปลโดยนัยว่าให้สิทธิใด ๆ แก่รัฐ กลุ่มชน หรือบุคคลใด ๆ ที่จะประกอบกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิ และเสรีภาพใด ๆ บรรดาที่ได้รับรองไว้ในที่นี้ หรือการจำกัดขอบเขตที่เกินกว่าบทบัญญัติในกติการะบียบนี้

2. การจำกัดตัดทอน หรือการทำความเสียหายแก่สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานใด ๆ ที่ได้รับรองหรือมีอยู่ในประเทศใด ๆ ตามกฎหมาย อนุสัญญา ข้อบังคับหรือธรรมเนียมจะกระทำโดยเหตุว่ากติการะบียบนี้มีได้รับรองสิทธิดังกล่าวหรือแม้รับรองแต่อยู่ในขอบเขตที่น้อยกว่าไม่ได้

ภาค 3

ข้อ 6

1. รัฐภาคีแห่งกติกาดับนี้รับรองสิทธิที่จะทำงาน ซึ่งรวมทั้งสิทธิของทุกคนในโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพโดยงานซึ่งตนเลือกหรือรับอย่างเสรี และจะดำเนินขั้นตอนอันเหมาะสมที่จะพิทักษ์สิทธินี้

2. ขั้นตอนซึ่งรัฐภาคีแห่งกติกาดับนี้จะต้องดำเนินเพื่อให้สิทธินี้บรรลุผลเป็นความจริงอย่างเต็มที่ให้รวมถึงการแนะแนวทางเทคนิคและอาชีพจะตลอดจนรายการฝึกอบรม นโยบายและเทคนิคที่จะบรรลุผลสำเร็จในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างคงเส้นคงวาตลอดจนการจ้างงานที่เต็มเวลาและส่อผลภายใต้สภาวะ ซึ่งมุ่งพิทักษ์เสรีภาพขั้นพื้นฐานทางการเมืองและทางเศรษฐกิจของปัจเจกบุคคล

ข้อ 7

รัฐภาคีแห่งกติกาดับนี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสภาวะการทำงานที่ยุติธรรมและเอื้อประโยชน์ ซึ่งให้ประกัน โดยเฉพาะ

(ก) รายได้อันทำให้ผู้ทำงานทั้งหมด อย่างน้อยที่สุดจะมี

(1) ค่าจ้างที่เป็นธรรมและรายได้เท่ากันสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่ากันโดยไม่จำแนกความแตกต่างในเรื่องใดๆ โดยเฉพาะหญิงจะได้รับประกันสภาวะการทำงานที่ไม่ด้อยกว่าชาย ให้ได้เงินเท่ากันสำหรับงานเท่ากัน

(2) ความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควรสำหรับตนและครอบครัวตามบทบัญญัติแห่งกติกาดับนี้

(ข) สภาวะการทำงานที่ปลอดภัยและถูกพลานามัย

(ค) โอกาสเท่ากันสำหรับทุกคนที่จะได้รับการสนับสนุน ให้ทำงานในระดับสูงขั้นที่เหมาะสม ทั้งนี้โดยไม่อยู่ภายใต้ข้อพิจารณาใดๆ นอกจากอาวุโสและสามัตติยะ

(ง) การพักผ่อน เวลาว่างและการจำกัดเวลาทำงานที่ชอบด้วยเหตุผลและวันหยุดครั้งคราวที่ได้รับค่าตอบแทน รวมทั้งรายได้สำหรับวันหยุดทางการด้วย

ข้อ 8

1. รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับที่จะประกัน

(ก) สิทธิของทุกคนที่จะก่อตั้งสหภาพแรงงานและเข้าร่วมสหภาพแรงงานตาม ที่ตนเลือก โดยอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ขององค์การที่เกี่ยวข้องนั้น เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองผลประโยชน์ของตนทางเศรษฐกิจและสังคม การก่อกำจัดตัดทอนการใช้สิทธินี้จะกระทำไม่ได้นอกจากที่ ได้กำหนดไว้โดยกฎหมายและซึ่งจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย เพื่อผลประโยชน์แห่งความมั่นคง ของชาติ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

(ข) สิทธิของสหภาพแรงงานที่จะจัดตั้งสหพันธ์หรือสมาพันธ์แห่งชาติและสิทธิของ สมาพันธ์ที่จะก่อตั้งหรือเข้าร่วมกับองค์การสหภาพแรงงานระหว่างประเทศ

(ค) สิทธิของสหภาพแรงงานที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเสรีโดยไม่อยู่ภายใต้การจำกัดใด นอกจากที่ได้กำหนดไว้โดยกฎหมายและซึ่งจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย เพื่อผลประโยชน์แห่ง ความมั่นคงของชาติ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของผู้อื่น

(ง) สิทธิที่จะหยุดงาน หากว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายของแต่ละเฉพาะประเทศ

2. บทบัญญัติในข้อนี้ไม่ห้ามการกำหนดข้อจำกัดตัดทอนการใช้สิทธิเหล่านี้โดยชอบด้วย กฎหมายของผู้ที่เป็นทหารหรือตำรวจ หรือฝ่ายบริหารของรัฐ

3. ข้อความต่าง ๆ ตามบทบัญญัตินี้มิได้ให้อำนาจแก่รัฐภาคีแห่งอนุสัญญาองค์การ แรงงานระหว่างประเทศ ค.ศ. 1984 ซึ่งว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิที่จะร่วม แรงร่วมใจที่จะใช้มาตรการกฎหมายซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสีย หรือใช้กฎหมายไปในทางที่อาจทำให้เสื่อม เสียหลักประกันซึ่งบัญญัติไว้ในอนุสัญญาฉบับนั้น

ข้อ 9

รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับรองสิทธิของทุกคนในสวัสดิการสังคม ตลอดจนการประกัน สังคม

ข้อ 10

รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับรองว่า

1. ครอบครัว ซึ่งเป็นกลุ่มหน่วยธรรมชาติและพื้นฐานของสังคม ควรได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลืออย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะในการจัดตั้งและในขณะที่ต้องรับผิดชอบต่อการดูแลและการศึกษาของเด็กที่ยังพึ่งตนเองไม่ได้ การสมรสจะต้องกระทำโดยความยินยอมอย่างเสรีของคู่บ่าวสาวผู้ที่ตั้งใจจะกระทำการสมรส
2. มารดาควรได้รับการคุ้มครองพิเศษระหว่างเวลาอันควรในระยะก่อนหรือหลังบุตรเกิด ในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าวมารดาซึ่งมีงานทำควรได้รับอนุญาตให้ลาโดยได้รับเงินหรือลาโดยมีสิทธิประโยชน์ด้านสวัสดิการสังคมอย่างเพียงพอ
3. มาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือพิเศษควรจัดเพื่อเด็กและผู้เยาว์ทั้งหมดโดยไม่เลือกปฏิบัติเพราะสาเหตุความเป็นพ่อแม่หรือเงื่อนไขอื่น ๆ เด็กและผู้เยาว์ควรได้รับการคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม การจ้างให้ทำงานซึ่งเป็นภัยต่อศีลธรรมหรือสุขภาพหรือเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือน่าจะขัดขวางการเจริญเติบโตตามปกติของเด็กควรถูกลงโทษตามกฎหมาย รัฐควรจำกัดอายุขั้นต่ำ ซึ่งการว่าจ้างแรงงานเด็กจะทำได้และลงโทษได้โดยกฎหมาย

ข้อ 11

1. รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับรองสิทธิของทุกคนในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว รวมทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยที่เพียงพอ ตลอดจนสภาวะการครองชีพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐภาคีจะดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อประกันให้สิทธินี้บรรลุผลเป็นความจริง โดยการรับรองความสำคัญของการร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานแห่งความยินยอมที่เสรี
2. รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้ โดยการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคนที่จะปลอดจากความหิวโหย จะดำเนินมาตรการด้วยตนเองและโดยความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งโครงการเฉพาะซึ่งจำเป็น

(ก) เพื่อให้วิธีการผลิต การเก็บรักษาและการแบ่งสรรอาหารดีขึ้นโดยใช้ความรู้ทางเทคนิคและทางวิทยาศาสตร์อย่างเต็มที่ โดยการเผยแพร่ความรู้หลักการแห่งโภชนาการและโดยการพัฒนาหรือการปฏิรูประบบแบ่งเป็นที่ดินในทางที่จะสัมฤทธิ์ผลการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

(ข) โดยคำนึงถึงปัญหาแห่งประเทศสั่งอาหารเข้าและส่งออกอาหาร เพื่อประกันการแบ่งสรรอุปสงค์อาหารโลกอย่างเท่ากันตามสัดส่วนความต้องการ

ข้อ 12

1. รัฐบาลแห่งกติกาดับนี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีมาตรฐานแห่งสุขภาพทั้งทางกายและทางใจดีที่สุดในท่าที่จะทำได้

2. ขั้นตอนในการดำเนินการโดยรัฐบาลแห่งกติกาดับนี้ เพื่อให้สิทธินี้บรรลุผลเป็นความจริงอย่างเต็มที่ให้รวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อ

(ก) การหาหนทางลดอัตราการตายของทารกก่อนคลอดและของเด็กแรกเกิด และการพัฒนาที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพของเด็ก

(ข) การบำรุงอนามัยทุก ๆ ด้านทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมให้ดีขึ้น

(ค) การป้องกัน บำบัดและควบคุมโรคระบาด โรคประจำถิ่น โรคจากการประกอบอาชีพและโรคอื่น ๆ

(ง) การสร้างสภาวะที่ให้ประกันบริการทางแพทย์ และการดูแลเอาใจใส่รักษาพยาบาลในกรณีเจ็บป่วย

ข้อ 13

1. รัฐบาลแห่งกติกาดับนี้รับรองสิทธิของทุกคนในการศึกษา รัฐบาลตกลงว่าการศึกษามุ่งไปในทางพัฒนาคุณภาพของมนุษย์และความรู้สึกในศักดิ์ศรีอย่างเต็มที่ และจะเพิ่มความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ทุกฝ่ายตกลงกันต่อไปอีกว่าการศึกษามุ่ง

ทำให้ทุกคนเข้าร่วมได้ในสังคมเสรีอย่างแท้จริง จะส่งเสริมความเข้าใจ ความอดกลั้นและมิตรภาพ ระหว่างชาติทั้งหลาย และกลุ่มเชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มศาสนาทั้งหมด และสานต่อกิจกรรม ของสหประชาชาติในการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ

2. รัฐภาคีแห่งกติการฉบับนี้รับรองว่า เพื่อให้สิทธินี้บรรลุผลเป็นความจริงอย่างเต็มที่

(ก) การศึกษาขั้นประถมให้เป็นการศึกษาภาคบังคับและจัดให้ทุกคนแบบให้เปล่า

(ข) การศึกษาขั้นมัธยมในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการศึกษามัธยมเทคนิคและอาชีวะ ให้จัดขึ้นโดยทั่วๆ ไป และเปิดให้ทุกคนโดยวิธีการที่เหมาะสมทุกๆ ทาง และเฉพาะอย่างยิ่งโดยการแนะนำที่ก้าวหน้าอันเกี่ยวกับการศึกษาแบบให้เปล่า

(ค) การศึกษาขั้นสูงให้เปิดเท่ากันกับทุกคน บนพื้นฐานของสติปัญญา โดยวิธีการที่เหมาะสมทุกทาง และเฉพาะอย่างยิ่งโดยการแนะนำที่ก้าวหน้าอันเกี่ยวกับการศึกษาแบบให้เปล่า

(ง) การศึกษาขั้นพื้นฐานให้สนับสนุนหรือเสริมทวีให้เข้มข้นมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แก่ผู้ที่ไม่ได้รับหรือเรียนไม่ครบตามระยะเวลาทั้งหมดของภาคประถมศึกษา

(จ) การพัฒนาระบบโรงเรียนทุกระดับให้ติดตามอย่างเข้มแข็ง ระบบเงินกองทุน วิจัยที่เพียงพอให้ดูแลจัดตั้งขึ้น สภาพทางวัตถุของผู้สอนต้องได้รับการดูแลให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. รัฐภาคีทั้งหลายแห่งกติการฉบับนี้รับที่จะเคารพเสรีภาพของบิดามารดาและผู้ปกครอง ตามกฎหมาย ในกรณีที่มีในการเลือกโรงเรียนสำหรับเด็กๆ นอกเหนือไปจากที่ได้จัดไว้โดยเจ้าหน้าที่ ทางการ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่ได้กำหนดและรับรองโดยรัฐและเพื่อประกัน การศึกษาทางศาสนาและศีลธรรมของเด็กๆ ตามที่ตนเชื่อถือ

4. ภายใต้บังคับการปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้โดยตลอดและ ต่อข้อกำหนดว่าการศึกษาซึ่งจัดในสถาบันจะต้องดำเนินตามมาตรฐานขั้นต่ำ เช่นที่อาจบัญญัติไว้ โดยรัฐ ข้อความไม่ว่าส่วนใดของข้อนี้จะแปลไปในทางก้าวท้าวเสรีภาพของปัจเจกชนหรือองค์กร ที่จะจัดตั้งหรือดำเนินการศึกษาของสถาบันไม่ได้

ข้อ 14

รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกาฉบับนี้ ณ เวลาเข้าร่วมเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สามารถจัดให้มีการ ประถมศึกษาภาคบังคับแบบให้เปล่า ในเมืองสำคัญหรือดินแดนอื่นๆ ภายใต้ดุลอาณา รับว่าภายใน เวลาสองปีจะหาทางและจัดทำแผนปฏิบัติโดยละเอียดเพื่อการอนุวัติหลักการโดยวิธีก้าวหน้าที่ จะให้การศึกษาภาคบังคับเป็นสิ่งให้เปล่าสำหรับทุกคน ภายในจำนวนปีที่สมควรซึ่งจะกำหนดไว้ในแผน

ข้อ 15

1. รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับรองสิทธิของทุกคน
 - (ก) ที่จะใช้ชีวิตทางด้านวัฒนธรรม
 - (ข) ที่จะได้รับประโยชน์แห่งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และการประยุกต์
 - (ค) ที่จะได้รับประโยชน์จากความคุ้มครองประโยชน์ทางด้านศีลธรรมและทางวัตถุอันเป็นผลจากการผลิตทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม และศิลปะซึ่งตนเป็นเจ้าของ
2. ขั้นตอนซึ่งรัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้จะดำเนินเพื่อทำให้สิทธินี้บรรลุผลเป็นความจริงอย่างเต็มที่ให้รวมถึงสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อการอนุรักษ์ การพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ทาง วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมด้วย
3. รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับที่จะเคารพเสรีภาพที่สำคัญในการวิจัยวิทยาศาสตร์ และ กิจกรรมสร้างสรรค์
4. รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับรองประโยชน์ที่ได้จากการสนับสนุนและการพัฒนาการ ติดต่อกันระหว่างประเทศและความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาค 4

ข้อ 16

1. รัฐภาคีแห่งกติกาลบับนี้รับที่จะเสนอรายงาน ตามที่กำหนดไว้ในภาคนี้ แห่งกติกานี้ อันเกี่ยวกับมาตรการที่ตนจัดทำขึ้น ตลอดจนความก้าวหน้าที่ได้ดำเนินไปเพื่อบรรลุถึงการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามสิทธิที่รับรองไว้ ณ ที่นี้

2. (ก) รายงานทั้งหมดให้เสนอต่อเลขาธิการสหประชาชาติ ผู้ซึ่งจะส่งสำเนาต่อไปยังคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคม เพื่อการพิจารณาตามบทบัญญัติของกติกาปัจจุบัน

(ข) เลขาธิการสหประชาชาติจะส่งสำเนารายงานหรือส่วนใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายงานอันได้รับจากรัฐภาคีแห่งกติกาลบับนี้ ซึ่งรัฐภาคีนั้นเป็นสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษไปยังทบวงการชำนัญพิเศษเหล่านั้นครบเท่าที่รายงาน หรือส่วนต่าง ๆ เหล่านั้น เกี่ยวข้องกับเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบทบวงการดังกล่าวตามตราสารก่อตั้งของตน

ข้อ 17

1. รัฐภาคีแห่งกติกาลบับนี้จะเสนอรายงานเป็นช่วงระยะตามโครงการ ซึ่งกำหนดโดยคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมภายในหนึ่งปีแห่งการมีผลบังคับของกติกาลบับนี้ ภายหลังจากการศึกษาหารือกับรัฐภาคีและทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้อง

2. รายงานอาจแสดงปัจจัยและความลำบากซึ่งกระทบระดับแห่งการปฏิบัติตามพันธกรณี ภายใต้กติกาลบับนี้

3. ในกรณีที่ได้มีการเสนอสารนิเทศที่เกี่ยวข้องไปแล้วยังสหประชาชาติหรือทบวงการชำนัญพิเศษใด ๆ โดยรัฐภาคีกติกาลบับนี้ ก็ไม่จำเป็นต้องส่งซ้ำอีก แต่การอ้างถึงสารนิเทศที่ส่งไปแล้วอย่างชัดเจนให้ถือว่าเพียงพอ

ข้อ 18

เพื่อดำเนินตามความรับผิดชอบภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติอันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมอาจทำข้อตกลงกับทบวงการชำนัญพิเศษ ในเรื่องการเสนอรายงานความก้าวหน้าที่ได้ทำไปเพื่อสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง กติกาฉบับนี้ที่อยู่ภายในขอบเขตแห่งกิจกรรมของตน รายงานเหล่านี้อาจรวมรายละเอียดของคำ คัดสินและคำแนะนำเกี่ยวกับอนุวัติการซึ่งได้ทำไปโดยองค์กรซึ่งมีอำนาจของตน

ข้อ 19

คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมอาจส่งรายงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนซึ่งรัฐเสนอตาม ข้อ 16 และ 17 และที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนซึ่งเสนอโดยทบวงการชำนัญพิเศษตามข้อ 18 ไปยัง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อศึกษาและให้คำแนะนำโดยทั่ว ๆ ไป หรือหากว่าเหมาะสมเพื่อ สารนิเทศ

ข้อ 20

รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้และทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องอาจเสนอคำวิจารณ์ที่เกี่ยว กับคำแนะนำใดๆ โดยทั่ว ๆ ไป ภายใต้ข้อ 19 หรือการอ้างอิงถึงคำแนะนำซึ่งอยู่ในรายงานของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน หรือเอกสารซึ่งได้อ้างถึงในรายงาน

ข้อ 21

คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมอาจส่งรายงานเป็นครั้งคราวไปยังสมัชชา พร้อมกับ คำแนะนำในลักษณะทั่วไปรวมทั้งสรุปย่อสารนิเทศซึ่งได้รับจากรัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้และทบวง การชำนัญพิเศษเกี่ยวกับมาตรการซึ่งได้ใช้ และความก้าวหน้าซึ่งได้กระทำไปเพื่อบรรลุผลในการ ปฏิบัติโดยทั่ว ๆ ไป ตามสิทธิซึ่งรองรับไว้ในกติกาฉบับนี้

ข้อ 22

คณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมอาจนำเรื่องใดๆ จากรายงานซึ่งอ้างถึงในส่วนนี้ของ กติกาปัจจุบันเข้าสู่การพิจารณาขององค์กรอื่นของสหประชาชาติ, กับองค์กรลำดับรองลงไปและ กับทบวงการชำนัญพิเศษอันเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคซึ่งอาจช่วยของค์กร เหล่านั้นในการตัดสินใจ ภายในขอบเขตความสามารถของคน เกี่ยวกับข้อเสนอแนะว่าด้วย มาตรการระหว่างประเทศซึ่งน่าจะนำไปสู่นวัตกรรมที่ก้าวหน้าอย่างมีผลของกติกาฉบับนี้

ข้อ 23

รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้ตกลงว่ากิจกรรมระหว่างประเทศเพื่อบรรลุผลสำเร็จในสิทธิซึ่ง รับรองไว้ในกติกาฉบับนี้ รวมถึงวิธีการ เช่น การตกลงทำอนุสัญญา การมีมติรับคำแนะนำ การจัดความช่วยเหลือทางเทคนิคและการจัดประชุมภูมิภาค และการประชุมเทคนิคเพื่อความ มุ่งประสงค์ในการปรึกษาหารือและการศึกษาโดยร่วมกับรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 24

ห้ามมิให้ใช้กติกาฉบับนี้ตีความเพื่อทำให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่บทบัญญัติแห่งกฎบัตร สหประชาชาติและธรรมนูญของทบวงการชำนัญพิเศษซึ่งกำหนดความรับผิดชอบขององค์กร ต่างๆ ของสหประชาชาติและของทบวงการชำนัญพิเศษไว้แล้ว ตามลำดับในเรื่องที่ว่าไว้ในกติกา ฉบับนี้

ข้อ 25

ห้ามมิให้ใช้กติกาฉบับนี้ตีความเพื่อทำให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่สิทธิประจำตัวแห่งประชาชน ทั้งปวงที่จะมีและให้ประโยชน์ความอุดมสมบูรณ์และทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่และเสรี

ภาค 5

ข้อ 26

1. กติกาฉบับนี้เปิดให้ลงนามได้โดย รัฐสมาชิกใด ๆ ของสหประชาชาติหรือสมาชิกของทบวงการชำนัญพิเศษใด ๆ โดยรัฐภาคีใด ๆ แห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและโดยรัฐอื่นใดซึ่งสมัชชาสหประชาชาติได้เชิญให้เข้าเป็นภาคีแห่งกติกาฉบับนี้
2. กติกาฉบับนี้อยู่ภายใต้บังคับแห่งการให้สัตยาบัน สัตยาบันสารให้เก็บรักษาไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ
3. กติกาฉบับนี้จะเปิดให้ภาคยานุวัติได้โดยรัฐใด ๆ ซึ่งได้อ้างถึงในวรรค 1 แห่งข้อนี้
4. ภาคยานุวัติจะมีผลเมื่อมีการส่งมอบภาคยานุวัติสารไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ
5. เลขาธิการสหประชาชาติจะรายงานให้รัฐทั้งปวง ซึ่งได้ลงนามหรือภาคยานุวัติกติกาฉบับนี้ทราบถึงการส่งสัตยาบันสาร หรือภาคยานุวัติสารแต่ละฉบับซึ่งได้ส่งไปเก็บรักษา

ข้อ 27

1. กติกาฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อเวลาสามเดือนผ่านไปหลังจากวันที่เลขาธิการสหประชาชาติได้รับมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้า
2. สำหรับแต่ละรัฐซึ่งให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติต่อกติกาฉบับนี้หลังจากการส่งมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้าแล้ว ให้กติกาฉบับนี้มีผลใช้บังคับเมื่อเวลาสามเดือนผ่านไปหลังจากวันที่รัฐได้ส่งมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 28

ให้บัญญัติของกติกาฉบับนี้ขยายไปยังทุก ๆ ส่วนของรัฐสหพันธ์ โดยไม่มีขอบเขตหรือข้อยกเว้นใด ๆ

ข้อ 29

1. รัฐภาคีใดๆ แห่งกติกาดังฉบับนี้อาจเสนอการแก้ไขและยื่นคำขอต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เมื่อรับเรื่องแล้วเลขาธิการจะแจ้งคำเสนอขอแก้ไขไปยังรัฐภาคีแห่งกติกาดังฉบับนี้พร้อมกับการขอให้รัฐบอกกล่าวให้ตนทราบว่าต้องการจะให้มีการประชุมของรัฐภาคี ความมุ่งประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงข้อเสนอนี้หรือไม่ ในกรณีที่อย่างน้อยหนึ่งในสามของรัฐภาคีเห็นด้วยกับการประชุมดังกล่าว เลขาธิการจะจัดการประชุมภายใต้การสนับสนุนของสหประชาชาติ การแก้ไขใดๆ ที่รัฐภาคีซึ่งเข้าประชุมส่วนใหญ่ลงคะแนนเสียงและมีมติรับ ณ ที่ประชุมนั้น ให้เสนอไปยังสมาชิกสหประชาชาติเพื่อขอความเห็นชอบ

2. การแก้ไขจะมีผลบังคับใช้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกสหประชาชาติ และสนองรับโดยสองในสามของรัฐภาคีแห่งกติกาดังฉบับนี้ตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของตนตามลำดับ

3. เมื่อการแก้ไขมีผลบังคับใช้ จะผูกพันรัฐภาคีซึ่งได้สนองรับ ส่วนรัฐภาคีอื่นๆ ยังถูกผูกพันโดยบทบัญญัติของกติกาดังฉบับนี้ และการแก้ไขเดิมใดๆ ซึ่งรัฐนั้นๆ ได้สนองรับแล้ว

ข้อ 30

โดยไม่ต้องคำนึงถึงคำบอกกล่าวซึ่งได้กระทำไปภายใต้ข้อ 26 วรรค 5 เลขาธิการสหประชาชาติจะรายงานรัฐทั้งหมด ซึ่งอ้างถึงในวรรค 1 ของข้อเดียวกันถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) การลงนาม สัตยาบันและภาคยานุวัติภายใต้ข้อ 26

(ข) วันที่กติกาดังฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ภายใต้ข้อ 27 และวันซึ่งการแก้ไขใดๆ ภายใต้

ข้อ 29 มีผลบังคับใช้

ข้อ 31

1. กติกาดังฉบับนี้ซึ่งด้วยภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซีย และภาษาสเปน เป็นต้นฉบับแท้จริงเท่าเทียมกัน ให้เก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานบรรณสารของสหประชาชาติ

2. เลขาธิการสหประชาชาติจะส่งสำเนาที่รับรองแล้วของกติกาดังฉบับนี้ไปยังรัฐทั้งปวงที่ได้อ้างถึงในข้อ 26

ภาคผนวก จ

พิธีสารเลือกรับแห่งกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง¹

รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้

โดยพิจารณาว่า ในการที่จะบรรลุถึงความมุ่งประสงค์ของกติกาว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ซึ่งต่อไปนี้จะขอเรียกว่ากติกา) ตลอดจนการอนุวัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกติกา ก็สมควรที่จะให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่จัดตั้งขึ้นตามความในภาคสี่ของกติกา (ซึ่งต่อไปนี้จะขอเรียกว่าคณะกรรมการ) สามารถรับและพิจารณา ตามที่กำหนดไว้ในพิธีสารซึ่งหนังสือติดต่อจากผู้ที่ยังอ้างตัวว่าเป็นบุคคลผู้ถูกละเมิดสิทธิใด ๆ ที่มีกำหนดไว้ในกติกาได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

รัฐภาคีใดแห่งกติกาที่กลายเป็นภาคีของพิธีสารฉบับนี้รับรองสามัคคีติยะของคณะกรรมการในอันที่จะรับและพิจารณาหนังสือติดต่อจากปัจเจกชนผู้ที่อยู่ภายใต้ตุลาณา ซึ่งอ้างว่าเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิใด ๆ ที่กำหนดไว้ตามกติกาดังกล่าวโดยรัฐภาคีนั้น คณะกรรมการจะรับหนังสือติดต่อไม่ได้หากเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับรัฐภาคีแห่งกติกาซึ่งไม่ใช่ภาคีของพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 2

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติข้อ 1 ปัจเจกชนผู้ซึ่งได้ใช้วิถีทางเยียวยาทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศของตนจนหมดสิ้นแล้ว จะยื่นเสนอหนังสือติดต่อไปยังคณะกรรมการพิจารณาเรื่องก็ได้

¹คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนและสันติภาพ. เอกสารสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง กรุ๊ป, ม.ป.ป.

ข้อ 3

คณะกรรมการจะพิจารณารับหนังสือติดต่อใดๆ ไม่ได้ตามพิธีสารฉบับนี้ หากหนังสือ นั้นไม่ระบุชื่อผู้ร้องทุกข์ หรือหากคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าเป็นการใช้สิทธิที่จะเสนอเรื่องร้องทุกข์ไปในมิชอบ หรือไม่ตรงกับบทบัญญัติแห่งกติกานี้

ข้อ 4

1. ภายใต้งค์กัณฑ์แห่งบทบัญญัติข้อ 3 ให้คณะกรรมการนำหนังสือติดต่อใด ๆ ที่ได้มีผู้เสนอ มาตามพิธีสารฉบับนี้แจ้งแก่รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้ที่ถูกกล่าวหาว่าละเมิดบทบัญญัติใด ๆ ใน กติกานี้
2. ภายใเวลาหกเดือนรัฐที่ได้รับแจ้งคำกล่าวหาจะต้องนำคำชี้แจงหรือคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรที่ให้ความกระจ่างแต่ละเรื่อง และหนทางแก้ไข หากมีซึ่งอาจกระทำได้โดยรัฐนั้น ๆ เสนอต่อคณะกรรมการ

ข้อ 5

1. ให้คณะกรรมการพิจารณาหนังสือติดต่อที่ได้รับภายใต้พิธีสารฉบับปัจจุบันโดยอาศัย สารนิเทศทั้งหมดที่ได้รับเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งจากบุคคลหรือจากรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง
2. คณะกรรมการจะไม่พิจารณาหนังสือติดต่อจากบุคคลใดจนกระทั่งแน่ใจว่า
 - (ก) เรื่องเดียวกันนี้ไม่ได้รับการตรวจสอบอยู่ตามกระบวนการสืบสวนหรือระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศอื่นๆ
 - (ข) บังเจกบุคคลผู้ร้องทุกข์ได้ใช้วิถีทางแก้ไขที่มีอยู่ภายในประเทศทั้งหมดแล้ว แต่พิธีสารข้อนี้ย่อมไม่มีผลบังคับใช้ ในเมื่อวิถีทางเยียวยาได้ถูกยึดเวลาออกไปอย่างไม่มีเหตุผลสมควร
3. ให้คณะกรรมการมีการประชุมลับเมื่อตรวจสอบหนังสือติดต่อภายใต้พิธีสารฉบับนี้

4. ให้คณะกรรมการส่งความเห็นของตนไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องและปัจเจกบุคคล
ผู้นั้นเอง

ข้อ 6

ให้คณะกรรมการรวบรวมบทสรุปของกิจกรรมที่ดำเนินไปภายใต้พิธีสาร ฉบับนี้ไว้ใน
รายงานประจำปี ภายใต้กติกาข้อที่ 45

ข้อ 7

ในระหว่างรอให้วัตถุประสงค์ของมติที่ 1514 (ข้อ 15) ที่สมัชชาใหญ่สหประชาชาติรับ
เอาเมื่อ 14 ธันวาคม 1960 เกี่ยวกับคำปฏิญญาเรื่องการมอบเอกราชให้แก่ประเทศอาณานิคม
และประชาชนบรรลุความสำเร็จบทบัญญัติในพิธีสารฉบับนี้จะไม่ผลในทางใดเลยที่จะจำกัดสิทธิ
ที่จะยื่นเรื่องร้องทุกข์ให้แก่ประชาชนเหล่านั้นตามกฎหมายสหประชาชาติ ตลอดจนอนุสัญญา
และตราสารระหว่างประเทศอื่นๆ ภายใต้องค์การสหประชาชาติ และองค์การชำนาญพิเศษต่างๆ
ของสหประชาชาติ

ข้อ 8

1. พิธีสารฉบับนี้เปิดให้รัฐที่ได้ลงนามในกติกาแล้วลงนามได้
2. พิธีสารฉบับนี้ต้องได้รับการให้สัตยาบันโดยรัฐใด ๆ ซึ่งได้ให้สัตยาบันหรือเข้า
ภาคยานุวัติกติกาแล้ว ให้ส่งมอบสัตยาบันสารต่อเลขาธิการสหประชาชาติ
3. พิธีสารฉบับนี้จะเปิดให้เข้าภาคยานุวัติโดยรัฐใด ๆ ซึ่งได้ให้สัตยาบันหรือได้เข้า
ภาคยานุวัติกติกานี้แล้ว
4. ภาคยานุวัติจะมีผลต่อเมื่อมีการส่งมอบภาคยานุวัติสารต่อเลขาธิการสหประชาชาติ
5. ให้เลขาธิการสหประชาชาติแจ้งต่อทุกรัฐที่ได้ลงนามหรือได้เข้าภาคยานุวัติพิธีสาร
ฉบับนี้ถึงการส่งมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารแต่ละฉบับ

ข้อ 9

1. ภายใต้บังคับแห่งการเริ่มมีผลบังคับใช้ของกติกา ให้พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ระยะหลังเวลาสามเดือนนับจากวันที่ได้มีการส่งมอบแล้วแก่สัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับ
2. สำหรับแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือเข้าภาคยานุวัติพิธีสารฉบับนี้ภายหลังจากที่ได้มีการส่งมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารครบฉบับแล้ว ให้พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ภายหลังจากเวลาสามเดือนนับจากวันที่รัฐนั้นได้ส่งมอบสัตยาบันสาร หรือส่งภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 10

ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพิธีสารฉบับนี้บังคับแก่ทุกภาคของสหพันธรัฐโดยไม่มีข้อจำกัดหรือยกเว้นใดๆ

ข้อ 11

1. รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้อาจเสนอขอแก้ไขพิธีสารต่อเลขาธิการสหประชาชาติ หลังจากนั้นเลขาธิการจะแจ้งข้อแก้ไขที่เสนอมารัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้ทราบ พร้อมกับขอร้องให้รัฐเหล่านั้นตอบให้ทราบด้วยว่ารัฐเหล่านั้นต้องการให้มีการประชุมรัฐภาคีเพื่อจุดประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงในเรื่องข้อเสนอนี้หรือไม่

ในกรณีที่อย่างน้อยหนึ่งในสามของรัฐภาคีต้องการให้มีการประชุมเช่นนั้น เลขาธิการอาจเรียกให้มีการประชุมได้โดยการสนับสนุนของสหประชาชาติการแก้ไขใดๆ ที่รัฐภาคีส่วนใหญ่เห็นชอบและลงคะแนนเสียงให้ในที่ประชุม จะต้องนำเสนอต่อสมัชชาใหญ่สหประชาชาติเพื่อให้ความเห็นชอบอีกครั้ง

2. การแก้ไขพิธีสารจะมีผลบังคับใช้หลังจากที่สมัชชาใหญ่สหประชาชาติให้ความเห็นชอบแล้ว และเสียงส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่าสองในสามของรัฐภาคียอมรับตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมายของแต่ละประเทศ

3. เมื่อข้อแก้ไขมีผลบังคับใช้ จะผูกพันเฉพาะรัฐภาคีที่ได้ยอมรับข้อแก้ไขเหล่านี้ รัฐภาคีอื่น ๆ ยังคงผูกพันกับข้อกำหนดของพิธีสารฉบับนี้และข้อแก้ไขที่มีมาล่วงหน้าซึ่งรัฐเหล่านั้นได้ยอมรับแล้ว

ข้อ 12

1. รัฐภาคีอาจบอกยกเลิกพิธีสารฉบับนี้เมื่อไรก็ได้ด้วยการยื่นหนังสือถึงเลขาธิการสหประชาชาติ การยกเลิกจะมีผลบังคับใช้สามเดือนหลังจากที่เลขาธิการได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว
2. การบอกยกเลิกย่อมไม่กระทบการประพฤติปฏิบัติตามข้อกำหนดของพิธีสารฉบับที่มีต่อหนังสือที่นำเสนอตามพิธีสารข้อ 2 ก่อนวันที่การบอกยกเลิกจะมีผลบังคับใช้

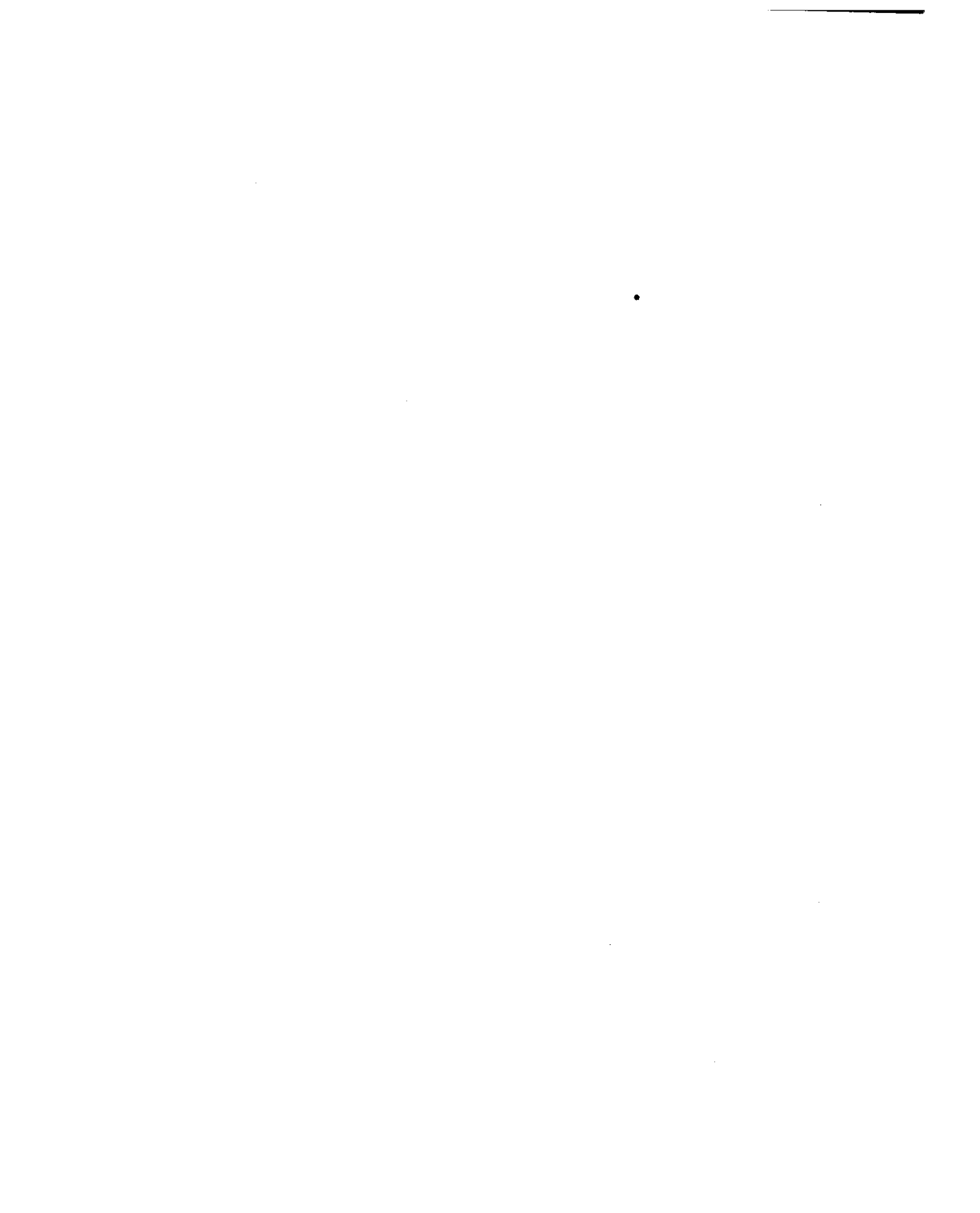
ข้อ 13

โดยไม่คำนึงถึงการประกาศตามข้อ 8 วรรค 5 ของพิธีสารฉบับนี้ เลขาธิการสหประชาชาติจะแจ้งแก่บรรดารัฐทั้งหลายที่ระบุถึงในข้อ 48 วรรค 1 ของกติกาในเรื่องต่อไปนี้

- (ก) รายชื่อผู้ลงนาม การให้สัตยาบัน และการเข้าภาคยานุวัติตามพิธีสารข้อ 8
- (ข) วันที่พิธีสารฉบับนี้มีผลเริ่มบังคับใช้ตามข้อ 9 และวันที่ข้อแก้ไขใดมีผลเริ่มบังคับใช้ตามข้อ 11
- (ค) การบอกยกเลิกตามข้อ 12

ข้อ 14

1. พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งด้วยทภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซียและภาษาสเปน เป็นต้นฉบับแท้จริงให้เก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานบรรณสารของสหประชาชาติ
2. เลขาธิการสหประชาชาติจะส่งสำเนาที่รับรองแล้วของพิธีสารฉบับนี้ไปยังรัฐที่ปวงที่ได้อ้างถึงในข้อ 48 ของกติกา

ภาคผนวก ช

**พิธีสารเลือกรับ ฉบับที่สอง แห่งกติการะหว่างประเทศ
ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
มุ่งยกเลิกโทษประหารชีวิต¹**

รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้

เชื่อ ว่าการยกเลิกโทษประหารชีวิต มีส่วนส่งเสริมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการพัฒนาสิทธิมนุษยชนที่ก้าวหน้า

รำลึก ถึงข้อ 3 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 1948 และข้อ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ซึ่งได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 1966

เห็น ว่า ข้อ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง กล่าวถึงการยกเลิกโทษประหารชีวิต โดยเสนอแนะอย่างจริงจัง ว่าการยกเลิกนี้เป็นสิ่งอันพึงปรารถนา

เชื่อมั่น ว่ามาตรการทั้งหมดในการยกเลิกโทษประหารชีวิต จะต้องถือว่าเป็นความก้าวหน้าในการมีสิทธิที่จะมีชีวิต

มุ่งมั่น ที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันระหว่างประเทศในการยกเลิกโทษประหารชีวิต

ได้ยินยอมพร้อมใจดังต่อไปนี้

¹สิทธิมนุษยชน (Human Rights). กรุงเทพฯ : คณะกรรมการประสานงานองค์กรสิทธิมนุษยชน (กปส.), 2540. หน้า 73-75.

ข้อ 1

1. ไม่มีบุคคลใดที่อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายของรัฐภาคีในพิธีสารฉบับนี้ จะถูกประหารชีวิตได้
2. รัฐภาคีแต่ละรัฐ ต้องดำเนินการที่จำเป็นทุกอย่าง เพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายของตน

ข้อ 2

1. พิธีสารฉบับนี้ไม่ยอมรับข้อสงวนใดๆ ยกเว้นข้อสงวนที่กระทำในเวลาให้สัตยาบันหรือเมื่อเข้าภาคยานุวัติ ซึ่งเปิดโอกาสให้ใช้บทลงโทษประหารชีวิตในระหว่างสงคราม ตามคำพิพากษาคดีอาญาร้ายแรงที่สุดทางทหารที่กระทำในระหว่างสงคราม
2. รัฐภาคีที่ยื่นข้อสงวนดังกล่าว ในช่วงเวลาที่ให้สัตยาบัน หรือเมื่อเข้าภาคยานุวัติ ต้องแจ้งเลขาธิการสหประชาชาติให้ทราบถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายของรัฐตนสำหรับเวลาสงคราม
3. รัฐภาคีที่ได้ยื่นข้อสงวนดังกล่าว ต้องแจ้งเลขาธิการรัฐสหประชาชาติ ให้ทราบถึงการเกิดและการสิ้นสุดภาวะสงครามในอาณาเขตของรัฐตน

ข้อ 3

ในรายงานที่นำเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนตามข้อ 40 ของกติกาดังกล่าวนั้น รัฐภาคีในพิธีสารฉบับนี้ต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการที่รัฐของตนดำเนินการเพื่อให้พิธีสารฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 4

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐภาคีในกติกา ซึ่งได้ออกประกาศตามข้อ 41 นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนมีอำนาจเพิ่มขึ้นที่จะรับและพิจารณาคำร้องต่างๆ เมื่อรัฐภาคีใดรัฐภาคีหนึ่งอ้างว่า

รัฐภาคีอีกรัฐหนึ่ง มิได้ปฏิบัติตามข้อผูกพันของตน ตามข้อกำหนดของพิธีสารฉบับนี้ นอกเสีย
จากว่ารัฐภาคีที่เกี่ยวข้องนั้น ได้แสดงความในทางตรงกันข้ามในขณะให้สัตยาบัน หรือเมื่อเข้า
ภาคยานุวัติในกติกา

ข้อ 5

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐภาคีในพิธีสารเลือกรับฉบับที่หนึ่ง แห่งกติการะหว่างประเทศ
ว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ซึ่งได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 1966 นั้น
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนมีอำนาจเพิ่มขึ้นในการรับและพิจารณาคำร้องต่าง ๆ จากบุคคลภายใต้
บทบัญญัติแห่งกฎหมายของรัฐนั้น ๆ ตามข้อกำหนดของพิธีสารฉบับนี้ นอกเสียจากว่ารัฐภาคีนั้น ๆ
ได้แสดงความในทางตรงกันข้ามในขณะให้สัตยาบัน หรือเมื่อเข้าภาคยานุวัติในกติกา

ข้อ 6

1. ข้อกำหนดของพิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ในฐานะที่เป็นข้อกำหนดเพิ่มเติมของกติกา
ดังกล่าว
2. โดยไม่เพิกเฉยต่อความเป็นไปได้ที่จะมีข้อสงวนตามข้อ 2 ของพิธีสารฉบับนี้ สิทธิที่
ได้รับการค้ำประกันตามข้อ 1 วรรค 1 ของพิธีสารฉบับนี้ ต้องไม่ถูกตัดทอนตามข้อ 4 ของกติกานี้

ข้อ 7

1. พิธีสารฉบับนี้เปิดให้รัฐที่ได้ลงนามในกติกาแล้วลงนามได้
2. พิธีสารฉบับนี้เปิดสำหรับการให้สัตยาบันโดยรัฐที่ได้ให้สัตยาบัน หรือได้เข้าภาคยานุวัติ
ในกติกาแล้ว สัตยาบันสารจะต้องส่งมอบแก่เลขาธิการสหประชาชาติ
3. พิธีสารฉบับนี้จะเปิดสำหรับการเข้าภาคยานุวัติแก่รัฐที่ได้ให้สัตยาบัน หรือได้เข้า
ภาคยานุวัติในกติกาแล้ว
4. การภาคยานุวัติจะมีผลเมื่อมีการส่งมอบภาคยานุวัติสารต่อเลขาธิการสหประชาชาติ
5. เลขาธิการสหประชาชาติต้องแจ้งต่อทุกรัฐที่ได้ลงนามหรือได้เข้าภาคยานุวัติพิธีสาร
ฉบับนี้ ให้ทราบถึงการส่งมอบสัตยาบันสาร หรือภาคยานุวัติสารแต่ละฉบับ

ข้อ 8

1. พิธีสารฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในสามเดือนหลังจากวันที่ได้มีการส่งมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับแก่เลขาธิการสหประชาชาติ
2. สำหรับแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันต่อพิธีสารฉบับนี้ หรือเข้าภาคยานุวัติภายหลังจากการส่งมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับนั้น พิธีสารฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในสามเดือนหลังจากวันที่ได้ส่งมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตนแล้ว

ข้อ 9

บทบัญญัติของพิธีสารฉบับนี้ให้ใช้บังคับแก่ทุกภาคของสหพันธรัฐโดยไม่มีข้อจำกัด หรือข้อยกเว้น

ข้อ 10

เลขาธิการสหประชาชาติต้องแจ้งแก่ทุกรัฐที่อ้างถึงในข้อ 48 วรรค 1 ของกติกา ให้ทราบรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (ก) ข้อสงวน การติดต่อ และการแจ้งความใดๆ ตามข้อ 2 ของพิธีสารฉบับนี้
- (ข) คำแถลงที่กระทำตามข้อ 4 หรือข้อ 5 ของพิธีสารฉบับนี้
- (ค) การลงนาม การให้สัตยาบัน และการเข้าภาคยานุวัติตามข้อ 7 ของพิธีสารฉบับนี้
- (ง) วันที่พิธีสารฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตามข้อ 8 ของพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 11

1. พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งต้นฉบับเป็นภาษาอาราบิก ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซีย และภาษาสเปน ให้เก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานบรรณสารของสหประชาชาติ
2. เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดส่งสำเนาพิธีสารฉบับนี้ที่ได้รับการรับรองความถูกต้องไปให้แก่ทุกรัฐที่อ้างถึงในข้อ 48 ของกติกา

ภาคผนวก ซ

รายชื่ออนุสัญญาและข้อแนะขององค์การแรงงานระหว่างประเทศที่ประเทศไทยให้
สัตยาบันและรับรอง

อนุสัญญาที่รัฐบาลไทยให้สัตยาบันมีจำนวน 11 ฉบับและข้อแนะที่รัฐบาลไทยได้รับแล้ว
10 ฉบับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- อนุสัญญา 1. อนุสัญญาฉบับที่ 14 ว่าด้วยการหยุดพักก่อนประจำสัปดาห์ในงานอุตสาหกรรม
พ.ศ. 2464
(Convention No. 14: The Application of the Weekly Rest in Industrial
Undertakings, 1921)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2511
2. อนุสัญญาฉบับที่ 19 ว่าด้วยการปฏิบัติโดยเท่าเทียมกันในเรื่องค่าทดแทนสำหรับ
คนงานชาติในบังคับ และคนงานต่างชาติ พ.ศ. 2468
(Convention No. 19: Equality of Treatment for National and Foreign
Workers as regards Workmen's Compensation for Accidents, 1925)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2511
3. อนุสัญญาฉบับที่ 29 ว่าด้วยการเกณฑ์แรงงานหรือแรงงานบังคับ พ.ศ. 2473
(Convention No. 29: Forced or Compulsory Labour, 1930)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512
4. อนุสัญญาฉบับที่ 80 ว่าด้วยการแก้ไขบางส่วนของอนุสัญญา พ.ศ. 2489
(Convention No. 80: The Final Articles Revision, 1946)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2490
5. อนุสัญญาฉบับที่ 88 ว่าด้วยการจัดตั้งบริการจัดหางาน พ.ศ. 2491
(Convention No. 88: The Organization of the Employment Service,
1948)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512

6. อนุสัญญาฉบับที่ 104 ว่าด้วยการเลิกบังคับทางอาญาแก่กรรมกรพื้นเมืองที่ละเมิดสัญญาจ้าง พ.ศ. 2498
(Convention No. 104: The Abolition of Penal Sanctions for Breaches of Contract of Employment by Indigenous Workers, 1955)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2507
7. อนุสัญญาฉบับที่ 105 ว่าด้วยการยกเลิกแรงงานบังคับ พ.ศ. 2500
(Convention No. 105: Abolition of Forced Labour, 1957)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2510
8. อนุสัญญาฉบับที่ 116 ว่าด้วยการแก้ไขบางส่วนของอนุสัญญา พ.ศ. 2504
(Convention No. 116: The Final Articles Revision, 1961)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2505
9. อนุสัญญาฉบับที่ 122 ว่าด้วยนโยบายการทำงาน พ.ศ. 2507
(Convention No. 122: Employment Policy, 1964)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512
10. อนุสัญญาฉบับที่ 123 ว่าด้วยอายุขั้นต่ำที่อนุญาตให้ทำงานในเหมืองใต้ดิน พ.ศ. 2508
(Convention No. 123: The Minimum Age for Admission to Employment Underground in Mines, 1965)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2511
11. อนุสัญญาฉบับที่ 127 ว่าด้วยน้ำหนักสูงสุดที่อนุญาตให้คนงานคนหนึ่งแบกหามได้ พ.ศ. 2510
(Convention No. 127: The Maximum Permissible Weight to be Carried by One Worker, 1967)
ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2511

หมายเหตุ¹ อนุสัญญาฉบับที่ 100 ว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกันสำหรับลูกจ้างชาย และหญิงที่ทำงานที่เท่าเทียมกัน พ.ศ. 2494 (Convention No. 100: The Equal Remuneration for Men and Women Workers for Work of Equal Value, 1951) กระทรวงการต่างประเทศ กำลังดำเนินการยื่นสัตยาบันสารต่อองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (สถานะเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542)

- ข้อแนะ 1. ข้อแนะฉบับที่ 18 ว่าด้วยการหยุดพักผ่อนประจำสัปดาห์ในงานพาณิชย์กรรม พ.ศ. 2464
(Recommendation No. 18 : Recommendation concerning the Application of the Weekly Rest in Commercial Establishments, 1921)
2. ข้อแนะฉบับที่ 105 ว่าด้วยสิ่งประกอบในตู้ยาประจำเรือ พ.ศ. 2501
(Recommendation No. 105 : Recommendation concerning the contents of Medicine chests on Board Ship, 1958)
3. ข้อแนะฉบับที่ 107 ว่าด้วยการจ้างชาวเรือให้ทำงานในเรือที่จดทะเบียนในต่างประเทศ พ.ศ. 2501
(Recommendation No. 107 : Recommendation concerning the Engagement of Seafarers for Service in Vessels, 1958)
4. ข้อแนะฉบับที่ 108 ว่าด้วยสภาพทางสังคมและความปลอดภัยของชาวเรือในเรื่องการจดทะเบียนเรือ พ.ศ. 2501
(Recommendation No. 108 : Recommendation concerning Social Conditions and Safety of Seafarers in Relation to Registration of Ships, 1958)

¹คณะอนุกรรมการกร่างนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน. “นโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2543-2552.” ในการสัมมนาเรื่อง นโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน, 193. กรุงเทพฯ, 2542

5. ข้อเสนอแนะฉบับที่ 117 ว่าด้วยการฝึกอาชีพ พ.ศ. 2505 (ยกเว้นข้อ 7 (1) เรื่องที่
แนะนำให้รัฐจัดฝึกอาชีพโดยให้เปล่า)
(Recommendation No. 117 : Recommendation
concerning Vocational Training, 1962)
6. ข้อเสนอแนะฉบับที่ 122 ว่าด้วยนโยบายการทำงาน พ.ศ. 2508
(Recommendation No. 122 : Recommendation
concerning Employment Policy, 1964)
7. ข้อเสนอแนะฉบับที่ 126 ว่าด้วยการฝึกอาชีพแก่ชาวประมง พ.ศ. 2509
(Recommendation No. 126 : Recommendation
concerning the Vocational Training of Fishermen,
1966)
8. ข้อเสนอแนะฉบับที่ 128 ว่าด้วยน้ำหนักสูงสุดที่อนุญาตให้คนงานคนหนึ่งแบกหามได้
พ.ศ. 2510
(Recommendation No. 128 : Recommendation
concerning the Maximum Permissible Weight to Be
Carried by One Worker, 1967)
9. ข้อเสนอแนะฉบับที่ 129 ว่าด้วยการติดต่อสื่อสารระหว่างฝ่ายจัดการ และคนงานใน
สถานประกอบการ พ.ศ. 2510
(Recommendation No. 129 : Recommendation
concerning Communications between Management and
Workers within the Undertaking, 1967)
10. ข้อเสนอแนะฉบับที่ 130 ว่าด้วยการพิจารณาและยุติข้อร้องทุกข์ภายในสถานประกอบการ
พ.ศ. 2510
(Recommendation No. 130 : Recommendation
concerning the Examination of Grievances with in
the Undertaking with a View to their Settlement, 1967)

ภาคผนวก ฅ

International Human Rights Instruments¹

1. Charter of the United Nations

2. International Bill of Human Rights

- Universal Declaration of Human Rights
- International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights
- International Covenant on Civil and Political Rights
- Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights
- Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights, aiming at the abolition of the death penalty

4. Human Right Defenders

- Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms : A/RES/53/144

4. Proclamation of Teheran

- Proclamation of Teheran

¹Office of the High Commissioner for Human Rights. 2001. "International Human Rights Instruments." (Online) Available: <http://www.unhchr.ch/html/intlinst.htm>

5. Right of self-determination

- Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples
- General Assembly resolution 1803 (XVII) of 14 December 1962, "Permanent sovereignty over natural resources"

6. Prevention of discrimination

- United Nations Declaration on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination
- International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination
- International Convention on the Suppression and Punishment of the Crime of Apartheid
- International Convention against Apartheid in Sports
- Discrimination (Employment and Occupation) Convention
- Convention against Discrimination in Education
- Protocol Instituting a Conciliation and Good Offices Commission to be responsible for seeking a settlement of any disputes which may arise between States Parties to the Convention against Discrimination in Education
- Equal Remuneration Convention
- Declaration on the Elimination of All Forms of Intolerance and of Discrimination Based on Religion or Belief

- Declaration on Fundamental Principles concerning the Contribution to the Mass Media to Strengthening Peace and International Understanding, to the Promotion of Human Rights to Countering Racism, Apartheid and Incitement to War
- Declaration on Race and Racial Prejudice
- Declaration on the Rights of Persons Belonging to National or Ethnic, Religious and Linguistic Minorities

7. Rights of women

- Declaration on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
- Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
- Declaration on the Elimination of Violence against Women
- Convention on the Political Rights of Women
- Declaration on the Protection of Women and Children in Emergency and Armed Conflict
- Optional Protocol to the Convention on the Elimination of Discrimination against Women

8. Rights of the Child

- Declaration on the Rights of the Child
- Convention on the Rights of the Child
- Optional Protocol to the Convention on the rights of the Child on the involvement of children in armed conflicts

- Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography
- Declaration on Social and Legal Principles relating to the Protection and Welfare of Children, with Special Reference to Foster Placement and Adoption Nationally and Internationally

9. Slavery, servitude, forced labour and similar institutions and practices

- Slavery Convention
- Protocol amending the Slavery Convention
- Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery
- Forced Labour Convention
- Abolition of Forced Labour Convention
- Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others

10. Human rights in the administration of justice

- Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners
- Basic Principles for the Treatment of Prisoners
- Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment
- United Nations Rules for the Protection of Juveniles Deprived of the Liberty

- Declaration on the Protection of All Persons from Being Subjected to Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment
- Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment
- Principles of Medical Ethics relevant to the Role of Health Personnel, particularly Physicians, in the Protection of Prisoners and Detainees against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment
- Safeguards guaranteeing protection of the rights of those facing the death penalty
- Code of Conduct for Law Enforcement Officials
Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials
- Basic Principles on the Role of Lawyers
- Guidelines on the Role of Prosecutors
- United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules)
- United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (The Riyadh Guidelines)
- United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (“The Beijing Rules”)
- Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power
- Basic Principles on the Independence of the Judiciary

- Model Treaty on the Transfer of Proceedings in Criminal Matters
- Model Treaty on the Transfer of Supervision of Offenders Conditionally Sentenced or Conditionally Released
- Declaration on the Protection of All Persons from Enforced Disappearances
- Principles on the Effective Prevention and Investigation of Extra-legal, Arbitrary and Summary Executions

11. Freedom of information

- Convention on the International Right of Correction

12. Freedom of Association

- Freedom of Association and Protection of the Right to Organize Convention
- Right to Organize and Collective Bargaining Convention
- Workers' Representatives Convention
- Labour Relations (Public Service) Convention

13. Employment

- Employment Policy Convention
- Convention (No. 154) concerning the Promotion of Collective Bargaining
- Convention (No. 168) concerning Employment Promotion and Protection against Unemployment
- Convention (No. 169) concerning Indigenous and Tribal Peoples in Independent Countries

Marriage, Family and Youth

- Convention on Consent to Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriages
- Recommendation on Consent to Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriages
- Declaration on the Promotion among Youth of the Ideals of Peace, Mutual Respect and Understanding between Peoples

15. Social welfare, progress and development

- Declaration on Social Progress and Development
- Declaration on the Rights of Mentally Retarded Persons
- Principles for the Protection of persons with mental illness and the improvement of mental health care
- Universal Declaration on the Eradication of Hunger and Malnutrition
- Declaration on the Use of Scientific and Technological Progress in the Interests of Peace and for Benefit of Mankind
- Guidelines for the Regulation of Computerized Personal Data Files
- Declaration on the Rights of Disabled Persons
- Declaration on the Rights of People to Peace
- Declaration on the Rights to Development
- International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families?
- Universal Declaration on the Human Genome and Human Rights (UNESCO)

16. Right to enjoy culture, international cultural co-operation

- Declaration of the Principles of International Cultural Co-operation
- Recommendation concerning Education for International Understanding, Co-operation and Peace and Education relating to Human Rights and Fundamental Freedoms

17. Nationality, statelessness, asylum and refugees

- Convention on the Nationality of Married Women
- Convention on the Reduction of Statelessness
- Convention relating to the Status of Stateless Persons
- Convention relating to the Status of Refugees
- Protocol relating to the Status of Refugees
- Statute of the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees
- Declaration on Territorial Asylum
- Declaration on the Human Rights of Individuals Who are not Nationals of the Country in which They Live

18. War crimes and crimes against humanity, including genocide

- Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide
- Convention on the Non-Applicability of Statutory Limitations to War Crimes and Crimes against Humanity

14.

14. Marriage, Family and Youth

- Convention on Consent to Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriages
- Recommendation on Consent to Marriage, Minimum Age for Marriage and Registration of Marriages
- Declaration on the Promotion among Youth of the Ideals of Peace, Mutual Respect and Understanding between Peoples

15. Social welfare, progress and development

- Declaration on Social Progress and Development
- Declaration on the Rights of Mentally Retarded Persons
- Principles for the Protection of persons with mental illness and the improvement of mental health care
- Universal Declaration on the Eradication of Hunger and Malnutrition
- Declaration on the Use of Scientific and Technological Progress in the Interests of Peace and for Benefit of Mankind
- Guidelines for the Regulation of Computerized Personal Data Files
- Declaration on the Rights of Disabled Persons
- Declaration on the Rights of People to Peace
- Declaration on the Rights to Development
- International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families?
- Universal Declaration on the Human Genome and Human Rights (UNESCO)

16. Right to enjoy culture, international cultural development and co-operation

- Declaration of the Principles of International Cultural Co-operation
- Recommendation concerning Education for International Understanding, Co-operation and Peace and Education relating to Human Rights and Fundamental Freedoms

17. Nationality, statelessness, asylum and refugees

- Convention on the Nationality of Married Women
- Convention on the Reduction of Statelessness
- Convention relating to the Status of Stateless Persons
- Convention relating to the Status of Refugees
- Protocol relating to the Status of Refugees
- Statute of the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees
- Declaration on Territorial Asylum
- Declaration on the Human Rights of Individuals Who are not Nationals of the Country in which They Live

18. War crimes and crimes against humanity, including genocide

- Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide
- Convention on the Non-Applicability of Statutory Limitations to War Crimes and Crimes against Humanity

- Principles of international co-operation in the detection, arrest, extradition and punishment of persons guilty of war crimes and crimes against humanity

19. Humanitarian law

- Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of the Wounded and Sick in Armed Forces in the Field
- Geneva Convention for the Amelioration of the Condition of the Wounded, Sick and Shipwrecked Members of Armed Forces at Sea
- Geneva Convention relative to the Treatment of Prisoners of War
- Geneva Convention relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War
- Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I)
- Protocol Additional to the Geneva Convention of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of Non-International Armed Conflicts (Protocol II)

ภาคผนวก ญ

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ประเทศไทยได้ตั้งข้อสงวนไว้ 2 ข้อ คือ

ข้อ 7

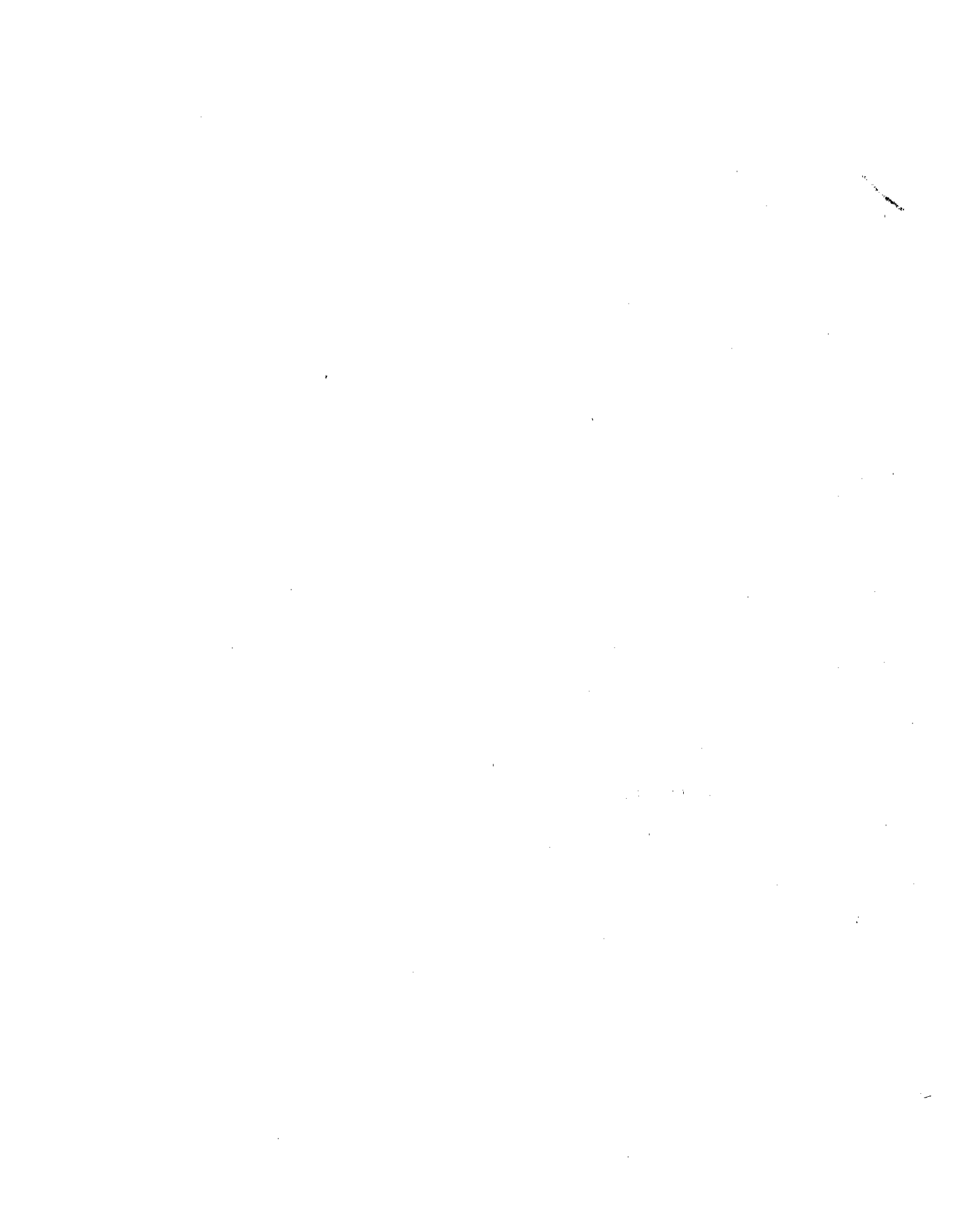
1. เด็กจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการเกิด และจะมีสิทธิที่จะมีชื่อนับแต่เกิดและสิทธิที่จะได้สัญชาติ และเท่าที่จะเป็นไปได้สิทธิที่จะรู้จักและได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน

2. รัฐภาคีจะประกันให้มีการปฏิบัติตามสิทธิเหล่านี้ตามกฎหมายภายในและพันธกรณีของรัฐภาคีที่มีอยู่ภายใต้ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของเด็กจะตกอยู่ในสถานะไร้สัญชาติ

ข้อ 22

1. รัฐภาคีจะดำเนินการที่เหมาะสมที่จะประกันว่าเด็กที่ร้องขอสถานะเป็นผู้ลี้ภัยหรือที่ได้รับการพิจารณาเป็นผู้ลี้ภัยตามกฎหมายหรือกระบวนการภายในหรือระหว่างประเทศที่ใช้บังคับ ไม่ว่าจะมียุติบัตรของเด็กหรือบุคคลอื่นติดตามมาด้วยหรือไม่ก็ตาม จะได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่เหมาะสมในการได้รับสิทธิที่มีอยู่ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญานี้ และในตราสารระหว่างประเทศอื่นๆ อันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนหรือมนุษยธรรมซึ่งรัฐดังกล่าวเป็นภาคี

2. เพื่อวัตถุประสงค์นี้ รัฐภาคีจะให้ความร่วมมือตามที่พิจารณาว่าเหมาะสมแก่ความพยายามใดๆ ของทั้งองค์การสหประชาชาติและองค์การระดับรัฐบาลหรือองค์การที่มีไ้ระดับรัฐบาลอื่นที่มีอำนาจซึ่งร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กเช่นว่า และในการติดตามหาบิดามารดาหรือสมาชิกอื่นของครอบครัวของเด็กผู้ลี้ภัย เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับการกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่เป็นครอบครัวของเด็ก ในกรณีที่ไม่สามารถค้นพบบิดามารดาหรือสมาชิกอื่นๆ ของครอบครัว เด็กนั้นจะได้รับการคุ้มครองเช่นเดียวกับเด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัว ทั้งที่เป็นการถาวรหรือชั่วคราวไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด ดังเช่นที่ได้ระบุไว้ในอนุสัญญานี้

ภาคผนวก ก

อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

ประเทศไทยได้ตั้งข้อสงวนไว้ 2 ข้อ คือ

ข้อ 16

1. รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงในการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในเรื่องทั้งปวงที่เกี่ยวกับการสมรสและความสัมพันธ์ทางครอบครัว และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีจะประกัน

(ก) สิทธิเช่นเดียวกันในการทำการสมรส

(ข) สิทธิเช่นเดียวกันในการเลือกคู่สมรสอย่างอิสระและการทำการสมรสอย่างอิสระและด้วยความยินยอมพร้อมใจเท่านั้น

(ค) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในระหว่างการสมรสและการขาดจากการสมรส

(ง) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในฐานะบิดามารดา โดยไม่คำนึงถึงสถานะในการสมรสของตน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุตรของตน ในทุกกรณี ผลประโยชน์ของบุตรจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

(จ) สิทธิเช่นเดียวในการตัดสินใจอย่างอิสระและมีความรับผิดชอบในจำนวนบุตรและระยะห่างในการมีบุตรของตน และให้เข้าถึงข้อสนเทศการศึกษาและวิธีที่จะทำให้สตรีเหล่านั้นใช้สิทธิเหล่านี้ได้

(ฉ) สิทธิและความรับผิดชอบเช่นเดียวกันในเรื่องการปกครองบุตร การปกป้องบุตร การได้รับมอบหมายให้ดูแลบุตร และการรับบุตรบุญธรรม หรือสถาบันที่คล้ายคลึงซึ่งมีแนวความคิดเหล่านี้อยู่ในกฎหมายภายใน ในทุกกรณี ผลประโยชน์ของบุตรจะเป็นสิ่งสำคัญสูงสุด

(ช) สิทธิส่วนตัวเช่นเดียวกันในฐานะสามีและภรรยา รวมถึงสิทธิในการเลือกใช้นามสกุล และการประกอบอาชีพ

(ข) สิทธิเช่นเดียวกันสำหรับคู่สมรสทั้งสองในส่วนที่เกี่ยวกับเป็นเจ้าของการได้มา การจัดการ การดำเนินการ การอุปโภค และการจำหน่ายทรัพย์สิน ไม่ว่าจะไม่คิดมูลค่าหรือเพื่อตีราคาเป็นมูลค่าก็ตาม

2. การรับหมั้นและการแต่งงานของเด็กจะไม่มีผลทางกฎหมาย และการปฏิบัติการที่จำเป็นทั้งปวง รวมทั้งการบัญญัติกฎหมายจะต้องกระทำขึ้นเพื่อระบุนโยบายขั้นต่ำของการแต่งงาน และให้บังคับให้มีการจดทะเบียนสมรส ณ ที่ทำการจดทะเบียนของทางราชการ

ข้อ 29

1. กรณีพิพาทใดๆ ระหว่างรัฐภาคีของรัฐหรือมากกว่าเกี่ยวกับการตีความ หรือการใช้ อนุสัญญาฉบับปัจจุบันซึ่งระงับไม่ได้โดยการเจรจาจะต้องเสนอต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อรัฐใดรัฐหนึ่งร้องขอ ถ้าภายในหกเดือนนับจากวันที่ร้องขอให้มีอนุญาโตตุลาการ ภาคีซึ่งไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องการจัดตั้งอนุญาโตตุลาการ ภาคีเหล่านั้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเสนอกกรณีพิพาทไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศโดยการร้องขอซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับของศาล

2. ในเวลาที่ลงนาม สัตยบัน หรือภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับปัจจุบัน รัฐภาคีแต่ละรัฐ อาจประกาศว่าตนไม่ถือว่าตนเองผูกมัดโดยวรรค 1 ของข้อนี้ รัฐภาคีอื่นๆ จะไม่ผูกมัดโดยวรรคนั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐภาคีใดซึ่งได้ทำข้อสงวนเช่นว่า

3. รัฐภาคีใดซึ่งได้ทำข้อสงวนตามวรรค 2 ของข้อนี้อาจถอนข้อสงวนในเวลาใดๆ โดยหนังสือบอกกล่าวไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การให้สัตยาบันในกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนหลักๆ ของกลุ่มประเทศอาเซียน (ณ วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2545) ในเอกสารประกอบการสัมมนา “ประเทศไทยกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน”. นครปฐม : สำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษาและการพัฒนาสังคม, 2545.

คำธร กำประเสริฐ. ประวัติศาสตร์กฎหมาย. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

กมลพล พลวัน. “ประเทศไทยกับการเข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966” ใน รายงานการสัมมนาเรื่องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย, 1-22. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ, 2540.

_____ . พัฒนาการสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2538.

คณะกรรมการกร่างนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน. “นโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2543-2552.” ในการสัมมนาเรื่อง นโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทด้านสิทธิมนุษยชน, 228 หน้า. กรุงเทพฯ, 2542.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสันติภาพ. เอกสารสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป, ม.ป.ป.

จรัญ โฆษณานันท์. นิติปรัชญา. กรุงเทพฯ: ภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2533.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. พัฒนาการของกฎหมายมหาชนในต่างประเทศและในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2538.

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. “ความรุนแรง.” ใน เอกสารสอนชุดวิชา สันติศึกษา, 53-86. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.

นพนิตี สุริยะ. สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2537.

- นริสา วุฒิปัญญาเลิศ. “กลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในอาเซียน”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.
- นิคม จันทรวิฑูร. ประเทศไทยกับประมวลกฎหมายแรงงานระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน : วิวัฒนาการทางปรัชญาและลักษณะของกฎหมาย
มหาชนยุคต่าง ๆ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย, 2537.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. นิติปรัชญา ภาคสอง: บทนำทางประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- พนัส ทัศนียานนท์. “ปรัชญากฎหมายธรรมชาติ.” เอกสารประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.
- มุกดาวรรณ ศักดิ์บุญ, แปล. ความเห็นทั่วไปว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่รับรอง
โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชน แห่ง
สหประชาชาติ. วีระ สมบูรณ์, บรรณาธิการ. นครปฐม : สำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษา
และการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545.
- มนตรี รูปสุวรรณ. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: ภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.
- “มาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ: แรงงานไทยอยู่ตรงไหน?”. ใน เอกสารการสัมมนา ไตรภาคี
เนื่องในโอกาสการเฉลิมฉลอง 75 ปี องค์การแรงงานระหว่างประเทศและ 50 ปี
คำประกาศแห่งฟีลาเดลเฟีย, 1-13. กรุงเทพฯ: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม,
2537.
- รุ่งพงษ์ ชัยนาม. “สันนิบาตชาติ.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันระหว่างประเทศ,
57-146. กรุงเทพฯ: สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- วีระ โลจายะ. กฎหมายสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: ภาควิชากฎหมายทั่วไป คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.
- วีระ โลจายะ. “สิทธิเสรีภาพของประชาชน” เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายมหาชน
(Public Law) หน่วยที่ 8-15. หน้า 457-508. กรุงเทพฯ : สาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

วิญญู เครื่องงาม. “ปรัชญารากฐานในกฎหมายมหาชน” เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายมหาชน (Public Law) หน่วยที่ 1-7. หน้า 43-96. กรุงเทพฯ : สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536.

ศรีประภา เพชรมีศรี และปราวณี เก้าเอี้ยน, แปล. ความเห็นทั่วไปที่รับรองโดยคณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติ. วีระ สมบูรณ์, บรรณาธิการ. ศาลาษา : สำนักงานสิทธิมนุษยชนศึกษา และการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545.

สมชาย กษิติประดิษฐ์. ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และพลเมืองฝรั่งเศส ลงวันที่ 26 สิงหาคม 1789. ใน รามฯ รพี 44, หน้า 205-233. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.

สมยศ เชื้อไทย. ความรู้นิติปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2536.

สิทธิมนุษยชน (Human Rights). กรุงเทพฯ : คณะกรรมการประสานงานองค์กรสิทธิมนุษยชน (กปส.), 2540.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. กองกรรมาธิการ. รายงานของคณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ วุฒิสภา พิจารณาศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์กฎหมาย กฎระเบียบเกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและครอบครัว เพื่อให้พัฒนากลุ่มเป้าหมายได้เต็มที่ ตามรัฐธรรมนูญ และอนุสัญญาของสหประชาชาติฉบับต่าง ๆ. กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. หยุค แสงอุทัย. ความรู้เบื้องต้นกฎหมายทั่วไป. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล, 2540.

เอี่ยม ฉายางาม. ประวัติศาสตร์ฝรั่งเศส ก่อน ค.ศ. 1789. กรุงเทพฯ: โครงการตำราฝรั่งเศสศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521.

ภาษาต่างประเทศ

Buergental, Thomas. **International Human Rights: In a Nutshell.** 2nd ed. St. Paul, Minn. : West, 1995.

Charte International des Droits de l'Homme. Geneva: United Nations, 1988.

Chaumont, Charles. **L'O.N.U.** Paris: Presses Universitaires de France, 1971.

Droits de l'Homme: Recueil d'Instruments Internationaux. New York: Nations Unies, 1978.

Droits de l'Homme en Droit International: Textes de Base. Strasbourg: Conseil de l'Europe, 1985.

Jaillardon, Edith. **Les Conventions Internationales Relatives aux Droits de l'Homme et l'Harmonisation des Droits.** Premier Colloque Regional de Droit Compare, 27-28 Fevrier 1996, Bangkok, Thailand. Rapport n 2. Bangkok: Universite Thammasat, 1996.

Marie, Jean-Bernard. "Fondements de la Protection Internationale des Droits de l'Homme." In *Recueil des Cours: Textes et Sommaires.* 1-28. Strasbourg: Institut International des Droits de l'Homme, 1990.

———. **International Instruments Relating to Human Rights: Classification and Chart Showing Pratifications as of 1 January 1990.** Kehl am Rhein: N.P. Engel, 1990.

Questions et Reponses: Droits de l'Homme. New York: Nations Unies, 1988.

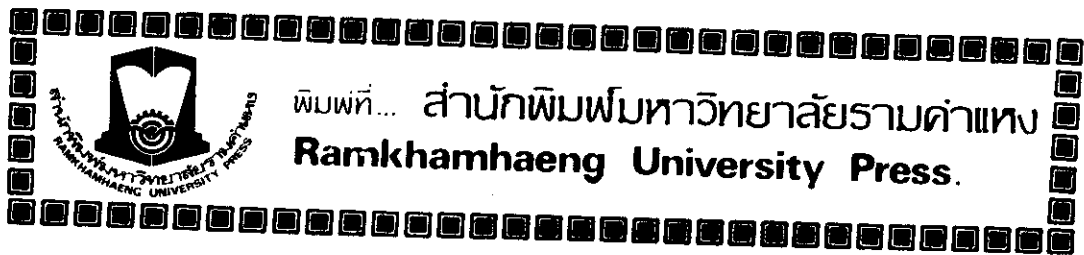
Rivero, Jean. **Las libertes publiques: 1/Les droits de l'homme.** Paris : Presses Universitaires de France, 1974.

Rolland, Patrice, and Tavernier, Paul. **La Protection International des Droits de l'Homme (Textes).** Paris: Presses Universitaires de France, 1989.

Thierry, Hubert, et al. **Droit International Public.** 3^eed. Paris: Precis Domat, 1981.

United Nations High Commissioner for Human Rights. 1999. "International Human Rights Instruments." (Online) Available: <http://www.unhchr.ch/html/intlinst.htm>

- Valticos, Nicolas. **Droit International du Travail**. 2^eed. Paris: Dalloz, 1983.
- . “Universalite des Droits de l’Homme et Diversite des Conditions Nationales.”
“In Rene, Cassin **Problemes de Protection Internationale des Droits de
l’Homme**. Paris: Editions A. Pedone, 1969.
- Wallace, Rebecca. **International Human Rights: Text & Materials**. London:
Sweet & Maxwell, 1997.
- Zorgbibe, Charles. **Le Monda depuis 1945**. 2^eed. Paris: Presses Universitaires de
France, 1980.

พิมพ์ที่... สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Ramkhamhaeng University Press.